№ 21. Warszawa, dnia 24 lipca 1924 r. Rok VI.

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SKARBU.

Cena numeru pojedyńczego 1 złoty, z przesyłką zwyczajną 1 zł. 8 gr., poleconą 1 zł. 28 gr. Prenumerata kwartalna 5 złotych. Cena ogłoszeń za tekstem od wiersza 1 m/m. szpalty redakcyjnej 30 gr., tabelaryczne i cyfrowe 60 gr. Materjał redakcyjny oraz ogłoszenia, które na mocy przepisów obowiązujących podlegają opublikowaniu w „Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Skarbu", należy kierować do Administracji, Rymarska 3. Tel. redakcji 148.03, tel. Administracji Nr. 276.29. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 30305.

OD ADMINISTRACJI.

Celem uniknięcia przerwy w dostarczaniu „Dz. Urzędowego", Administracja przypomina, iż czas odnowić prenumeratę za kwartał III—1924 r., która wynosi z przesyłką pocztową 5 zł.

Osobne przypomnienia rozsyłane nie będą.

TREŚĆ

Organizacja władz.

435.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU.

z dnia 30 maja 1924 r.

w przedmiocie zmian w rozmieszczeniu ewidencji katastru podatku gruntowego w okręgu izby skarbowej we Lwowie.

Na zasadzie art. 7 ustawy z dnia 8 kwietnia 1919 r. w przedmiocie objęcia przez Ministertswo Skarbu administracji skarbowej na ziemiach polskich, które wchodziły w skład b. monarchji Austrjacko - Węgierskiej (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 261) oraz art. 15 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) zarządza się co następuje:

§ 1. Zwija się ewidencję katastru podatku gruntowego w Bolechowie, a jej agendy przekazuje się ewidencji katastru podatku gruntowego w Dolinie.

§ 2. Zwija się ewidencję katastru podatku gruntowego w Pruchniku, a jej agendy przekazuje się ewidencji katastru podatku gruntowego w Jarosławiu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:

(—) W. Grabski

(Dz. U. R. P. z dn. 9/VII 1924 r. Nr. 58, poz. 588).

Podatki bezpośrednie.

436

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 25 czerwca 1924 r.

o bilansowaniu w złotych oraz określeniu w złotych kapitałów własnych przedsiębiorstw, obowiązanych do prowadzenia ksiąg handlowych.

Na podstawie art. 1. p. 8, 9 i 10 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1924 r. — stanowię, co następuje:

Obowiązek sporządzenia inwentarza i bilansu w złotych.

§ 1. 1. Wszystkie osoby fizyczne i prawne, obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych, mają ułożyć inwentarz i bilans otwarcia w złotych.

2. Osoby te, o ile nie są spółdzielniami i zrzeszeniami wskazanemi w art. 117 ustawy o spółdzielniach z dnia 29 października 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 111, poz. 733), podlegają przepisom niniejszego rozporządzenia, z wyjątkiem §§ 30—34. Spółdzielnie i zrzeszenia powyżej wskazane podlegają przepisom §§ 30—34 niniejszego rozporządzenia.

Dzień bilansowy.

§ 2. 1. Bilans otwarcia może być sporządzony z poniżej podanym wyjątkiem na dzień dowolnie obrany (dzień bilansowy), jednakże nie później niż na dzień 1 stycznia 1925 r.

2. Osoby prawne, wymienione w §§ 18—25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno - prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441) ułożą inwentarz i bilans otwarcia na dzień 1 stycznia 1924 r.

Obliczenie kapitału własnego.

§ 3. 1. Za kapitał własny przedsiębiorstwa uważa się różnicę pomiędzy wartością aktywów i pasywów, przeszacowanych na złote. Kapitały: zakładowy (akcyjny udziałowy), rezerwowy (zapasowy, zasobowy), amortyzacyjny i inne własne kapitały nie są uważane za pasywa.

2. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu do wydawania rozporządzeń w przedmiocie sposobu przeszacowania aktywów i pasywów przy sporządzaniu bilansów otwarcia w złotych.

§ 4. Przy sporządzaniu bilansu otwarcia na podstawie niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania zawarte w obowiązujących ustawach oraz statutach spółek akcyjnych i umowach spółkowych przepisy prawne o szacowaniu przedmiotów majątkowych przy sporządzaniu bilansów.

Obliczanie kapitału zakładowego (akcyjnego udziałowego).

§ 5. 1. Kapitał własny przedsiębiorstwa podzielony zostanie na: kapitał zakładowy (akcyjny udziałowy), kapitał zasobowy, amotyzacyjny i inne kapitały własne przedsiębiorstwa.

2. Kapitał zakładowy (akcyjny udziałowy) w bilansie otwarcia w złotych może osiągnąć wysokość sumy, jaka wypadnie z przeliczenia wpłaconego kapitału zakładowego na złote według kursów z dat zamknięcia odnośnych subskrypcji, jednak nie może przekroczyć tej sumy.

3. Dla zaokrąglenia dopuszczalne jest przekroczenie do 10% sumy ustalonej w myśl ustępu 2-go.

4. O ile oszacowanie aportów rzeczowych przewyższa przeliczoną na złote cenę, za jaką aport przyjęty został do spółki, — różnicę tę może być powiększona dopuszczalna najwyższa granica kapitału zakładowego, ustalona w myśl ustępów 2 i 5.

§ 6. 1. W akcyjnych zakładach ubezpieczeń, dla których ze względu na postanowienia, zawarte w art. 18 — 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przeracho-

waniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441) ustalenie wysokości posiadanego kapitału zakładowego (akcyjnego) będzie czasowo niemożliwe, należy kapitał zakładowy, wykazany w bilansie zamknięcia przerachować według relacji 1 złoty = 1.800.000 marek pol., wydzielając resztę nadwyżki aktywów pod zbiorową nazwą „fundusze przerachowania" do czasu ostatecznego ustalenia współczynnika przerachowania, stosownie do powyższego rozporządzenia.

2. Ostateczne ustalenie wysokości posiadanych poszczególnych kapitałów własnych w tych zakładach winno mieć miejsce w bilansie za rok, w którym sąd ustali wysokość współczynnika przerachowania.

Obliczenie kapitału zasobowego i amortyzacyjnego.

§ 7. W wypadku, kiedy po ustaleniu kapitału zakładowego (akcyjnego udziałowego) pozostanie reszta kapitału własnego, podział tej reszty kapitału własnego na kapitał zasobowy i amortyzacyjny powinien być dokonany bądź w stosunku odpowiadającym stosunkowi tychże kapitałów według ostatniego bilansu markowego, zatwierdzonego przez walne zgromadzenie spółki, bądź też według dotychczasowej wartości tychże kapitałów przeliczonych na złote po kursach z dat walnych zgromadzeń, na jakich zapadły uchwały o dotacji kapitałów rezerwowego i amortyzacyjnego.

Obliczenie nominalnej wartości akcji (udziału).

§ 8. 1. Nominalna wartość akcji (udziału) ma być określona na taką sumę złotych, jaka wypadnie z podziału wyrażonego w złotych kapitału zakładowego (akcyjnego udziałowego) na dotychczasową ilość akcji, względnie udziałów, jednak wartość nominalna poszczególnej akcji winna wynosić conajmniej 10 złotych.

2. Zawarte w ustawach dzielnicowych przepisy o najniższej wartości nominalnej akcji nie mają zastosowania do ustalenia nominalnej wartości akcji na mocy niniejszego rozporządzenia.

§ 9. 1. Akcjonarjuszowi, który ze względu na ilość posiadanych akcji, ma prawo do otrzymania ułamka nowej akcji w złotych, ma być wydany odcinek akcji odpowiedniej wartości nominalnej na okaziciela.

2. Odcinek akcji nie uprawnia posiadacza do brania udziału w walnem zgromadzeniu, bądź do korzystania z jakichkolwiek przywilejów, przysługujących posiadaczom całych akcyj, — daje natomiast prawo do udziału w zyskach spółki do nowych emisji, a w razie likwidacji spółki — do udziału w majątku spółki.

§ 10. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydania w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu rozporządzeń w przedmiocie likwidacji odcinków akcyj.

Wzajemne prawa i obowiązki spólników.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze w niczem nie narusza wzajemnych praw i obowiązków spólników z zastrzeżeniem przepisów § 9 niniejszego rozporządzenia.

Zatwierdzenie bilansu i zmiana statutu.

§ 12. 1. Bilans otwarcia w złotych winien być zatwierdzony przez organy przedsiębiorstwa, do których kompetencji należy zatwierdzanie bilansów w myśl obowiązujących przepisów i umów spółkowych.

2. Równocześnie winna być uchwalona wysokość kapitału zakładowgo (akcyjnego udziałowego) i innych kapitałów własnych, oraz ma być ustalona nowa ilość i nominalna wartość akcyj względnie udziałów.

3. Łączenie kilku akcyj w jedną jest dopuszczalne jedynie w granicach, zakreślonych przepisem § 8.

4. Bilans otwarcia w złotych razem z dowodami, stwierdzającemi sporządzenie i zatwierdzenie jego oraz zmiany w statucie, winny być w ciągu dwuch tygodni od daty walnego zgromadzenia złożone Ministerstwu Przemysłu i Handlu, względnie Ministerstwu Skarbu.

§ 13. 1. O ile według obowiązujących przepisów zatwierdzanie bilansów i zmiana w statutach spółek należy do kompetencji walnego zgromadzenia, upoważnienie przez walne zgromadzenie innych organów spółki do załatwienia czynności wynikających z niniejszego rozporządzenia jest nieważne z samego prawa.

2. Uchwała walnego zgromadzenia spółki w powyższych przedmiotach powzięta być może zwyczajną większością głosów.

3. Zawarte w ustawach dzielnicowych przepisy sprzeczne z niniejszym artykułem nie mają zastosowania.

§ 14. Zawarte w dzielnicowych ustawach przepisy o rewizji bilansów i ksiąg przedsiębiorstw handlowych przez rewidentów sądowych lub obranych przez spólników — mają zastosowanie do bilansów otwarcia w złotych.

§ 15. 1. Zmiana wysokości kapitału zakładowego (akcyjnego) spółki akcyjnej i komandytowo-akcyjnej dokonana na mocy niniejszego rozporządzenia, jakoteż zmiana ilości i nominalnej wartości akcyj, nie wymaga zatwierdzenia rządowego, z wyjątkiem wypadku, kiedy na walnem zgromadzeniu zameldowano do protokółu przeciwko uchwale większości protest w imieniu akcjonarjuszów, reprezentujących przynajmniej $^{1}/_{10}$ część kapitału zakładowego, i protest ten poparto w ciągu miesiąca umotywowanem podaniem, wniesionem do Ministerstwa Przemysłu i Handlu względnie do Ministerstwa Skarbu.

2. Przedsiębiorstwa, mają na celu prowadzenie operacyj bankowych lub ubezpieczeniowych, winny bezwzględnie uzyskać zatwierdzenie zmian w swoich statutach.

§ 16. 1. Wykazany w bilansie otwarcia kapitał zakładowy winien być ujawniony w rejestrze handlowym zgodnie z obowiązującemi przepisami.

2. Wpis do rejestru spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych może nastąpić dopiero po

upływie 3 miesięcy od daty ogłoszenia bilansu otwarcia, o ile nie zostanie złożone zaświadczenie właściwego Ministerstwa o proteście, o jakim mowa w § poprzednim.

3. W razie złożenia sądowi rejestrowanemu wspomnianego zaświadczenia wpis do rejestru może nastąpić dopiero po zatwierdzeniu przez Rząd zmian w statucie spółki będących przedmiotem sporu.

§ 17. 1. Właściwe Ministerstwo może z urzędu założyć sprzeciw przeciwko uchwale walnego zgromadzenia spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych, zatwierdzającej bilans otwarcia i ustalającej wysokość kapitału zakładowego oraz wartość nominalną akcji.

2. Sprzeciw ten należy zakomunikować zarządowi spółki i sądowi rejestrowemu w ciągu 3 miesięcy od daty ogłoszenia bilansu otwarcia.

§ 18. Bilanse otwarcia przedsiębiorstw obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, winny być ogłoszone w myśl obowiązujących przepisów.

§ 19. Przepisy zawarte w § 12 ust. 3, § 15, § 16 ust. 2 i § 17 nie mają zastosowania o ile ustawy dzielnicowe przewidują, że zmiana statutu następuje trybem rejestracji sądowej.

Minimalny kapitał zakładowy (udziałowy).

§ 20. 1. W spółkach akcyjnych i akcyjno-komandytowych, o ile spółki te nie są przedsiębiorstwami bankowemi lub ubezpieczeniowemi kapitał zakładowy winien wynosić conajmniej 100.000 złotych.

2. O ile spółka akcyjna lub akcyjno-komandytowa jest przedsiębiorstwem bankowem minimalny kapitał zakładowy winien wynosić 1.000.000 złotych.

3. O ile spółka akcyjna jest przedsiębiorstwem ubezpieczeniowem minimalny kapitał zakładowy winien wynosić conajmniej 250.000 zł. jeżeli zakład prowadzi jeden dział ubezpieczeń i 500.000 zł., jeżeli prowadzi dwa lub więcej działów.

Zakłady wyłącznie reasekuracyjne uważa się za prowadzące jeden dział.

4. Zawarte w ustawach dzielnicowych przepisy o najniższym kapitale zakładowym nie mają zastosowania do bilansów otwarcia w złotych tudzież do określenia kapitałów własnych w złotych uskutecznionego na podstawie niniejszego rozporządzenia.

5. Upoważnia się Ministra Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu do obniżenia powyższych norm dla spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych, mających siedzibę w górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

§ 21. Jeżeli kapitał zakładowy spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych w bilansie otwarcia okaże się mniejszym niż kapitał zakładowy, przewidziany w § 20 niniejszego rozporządzenia— spółka winna uzupełnić kapitał zakładowy do dn. 31 grudnia 1926 r. na zasadzie obowiązujących przepisów o podwyższaniu kapitałów zakładowych (akcyjnych, udziałowych).

§ 22. 1. Akcyjny zakład ubezpieczeń winien do dnia 1 lipca 1925 r. uzupełnić kapitał zakładowy do wysokości 3/5 wskazanej w § 20 ust. 3.

2. Dalsze uzupełnienie do wysokości całkowitej normy winno być uskutecznione najpóźniej do dnia 31 grudnia 1926 r.

3. W wypadkach, kiedy stosownie do art. 6 niniejszego rozporządzenia ustalenie wysokości posiadanego kapitału zakładowego będzie czasowo niemożliwe, upoważnia się Ministra Skarbu do określenia sumy, o jaką kapitał zakładowy należy podwyższyć w granicach norm i w terminach przewidzianych w niniejszym artykule i żądania podwyższenia pod rygorem likwidacji.

§ 23. 1. Przepisy o likwidacji i otwarciu konkursu do majątku spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych wskutek utraty części kapitału zakładowego, zawarte w ustawach dzielnicowych nie mają zastosowania o ile są surowsze od przepisów art. 20—22.

2. Przpisy o likwidacji i otwarciu konkursu do majątku spółek z ograniczoną odpowiedzialnością wskutek utraty części kapitału zakładowego nie mają zastosowania do bilansu otwarcia sporządzonego na mocy niniejszego rozporządzenia, o ile aktywa spółki przewyższają pasywa.

Przekształcenie spółek akcyjnych i akcyjno-komandytowych na spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i spółdzielnie.

§ 24. 1. O ile na mocy niniejszego rozporządzenia spółka akcyjna lub akcyjno-komandytowa z wyjątkiem jednakże zakładów bankowych i ubezpieczeniowych ulegać musi likwidacji—może się przekształcić na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielnię na warunkach wyłuszczonych w §§ 25—29.

§ 25. Uchwała o przekształceniu winna zapaść głosami conajmniej 3/4 obecnych na zebraniu spólników, o ile obowiązujące przepisy o uchwałach rozwiązujących spółkę akcyjną lub akcyjno-komandytową nie ustalają surowszych wymagań.

§ 26. Dla obliczenia przypadającego na każdą akcję majątku spółki miarodajnym będzie specjalnie sporządzony bilans, do którego stosować się będą odpowiednie przepisy o bilansie otwarcia w złotych (§ 3—4).

§ 27. Kapitał udziałowy spółki z ograniczoną odpowiedzialnością względnie spółdzielni w chwili przekształcenia nie może być niższy od bilansowej wartości kapitału zakładowego spółki akcyjnej. Akcje, zamienione na udziały, przedstawiać muszą swą wartością nominalną conajmniej płowe kapitału zakładowego spółki akcyjnej.

§ 28. Akcjonariuszowi, który nie przystąpi ze swemi akcjami lub ich częścią do spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielni, winna spółka z ograniczoną odpowiedzialnością względnie spółdzielnia wypłacić w ciągu trzech miesięcy od zarejestrowania przekształcenia kwotę, jaka przypada na jego nie przyjęte akcje na podstawie bilansu, zestawionego na zasadzie § 26 i wówczas nie przysługuje mu dalsze roszczenie do majątku spółki.

§ 29. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością względnie spółdzielnia uprawnioną jest od dnia wpisania jej do rejestru rozporządzać majątkiem przejętej spółki akcyjnej. Przekształcenie nie wprowadza żednej zmiany w istniejących stosunkach prawnych wobec osób trzecich.

Spółdzielnie.

§ 30. 1. Spółdzielnie, których rok operacyjny nie jest rokiem kalendarzowym obowiązane są do sporządzenia inwentarza i bilansu w złotych na dzień dowolnie obrany, jednakże nie później-szy, niż dzień 30 czerwca 1925 r.

2. Do spółdzielni nie wymienionych w ust. 1— stosuje się przepis § 2 ust. 1.

§ 31. 1. W spółdzielniach kapitał własny ulega podziałowi pomiędzy kapitałami spółdzielni— udziałowym, zasobowym, społecznym i specjalnemi w stosunku do wartości tych kapitałów, przeliczonych na złote według kursu z dat, kiedy nastąpiło powiększenie względnie zmniejszenie odnośnego kapitału.

2. Walne zgromadzenie spółdzielni może kwotę przypadającą na kapitał udziałowy zaliczyć na kapitał zasobowy lub społeczny.

§ 32. 1. Kapitał udziałowy ulega podziałowi na udziały proporcjonalnie do wartości każdego udziału przeliczonego na złote według kursu z daty wpłacenia udziału.

2. Powiększone w ten sposób udziały poszczególnych członków nie mogą jednakże przekraczać ich wartości, ustalonej w złotych według daty wpłacenia. Mogąca stąd powstać przewyżka dolicza się do funduszu zasobowego.

3. Do wierzytelności z tytułu tychże udziałów nie mają zastosowania przepisy zawarte w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441).

§ 33. 1. W razie przekroczenia statutowej normy wysokości udziału, licząc 1 zł.=1.800.000mk. winna na walnem zgromadzeniu równocześnie z zatwierdzeniem bilansu zapaść uchwała zwyczajną większością głosów, zmieniająca odpowiedni przepis statutu w kierunku ustalenia udziału w wysokości dorównywającej najwyższemu udziałowi, powstałemu z przeszacowania.

2. Nieuchwalenie w ten sposób wysokości udziału pociągnie za sobą obowiązek przeliczania do funduszu zasobowego całej różnicy pomiędzy wartością wszystkich udziałów, licząc 1 zł.= 1.800.000 mkp. a kwotą jaka przypada na kapitał udziałowy zgodnie z § 31 ust. 1.

§ 34. Paragrafy 3, 4, 11, 12 ust. 1, 13, 35—39, 41—44 niniejszego rozporządzenia mają odpowiednie zastosowanie do spółdzielni.

Przymusowa likwidacja spółek.

§ 35. 1. Niewykonanie przepisów niniejszego rozporządzenia skutkuje przymusową likwidację spółki.

2. Do wystąpienia o likwidację spółki na mocy ust. 1 niniejszego §-u upoważnione jest Ministerstwo Skarbu względnie Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Przepisy podatkowe.

§ 36. 1. O ile dla celów wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1924 ułożony został bilans zamknięcia w złotych (podatkowy bilans zamknięcia), zgodnie z wymaganiami § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 15 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 165) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 14 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 276) oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 23 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 400) pozostałości na rachunkach mieszanych (bilansowo-wynikowych § 4 p. 3 ust. 3 powołanego rozporządzenia z dnia 15 lutego w brzmieniu rozporzadzenia z dn. 14 marca 1924 r.) winny być przyjęte do bilansu otwarcia w złotych sporządzonego na podstawie niniejszego rozporządzenia w takiej wartości, w jakiej wykazane zostały w podatkowym bilansie zamknięcia, sporządzonym w złotych.

2. W wypadkach odpowiednio usprawiedliwionych wartość pozostałości rachunków mieszanych w bilansie otwarcia może przewyższyć sumę wykazaną na odnośnym rachunku w podatkowym bilansie zamknięcia jednak nie więcej jak o 20%.

3. O ile pozostałości na rachunkach mieszanych w złotych bilansach otwarcia przewyższa więcej niż o 20% pozostałości tychże rachunków w podatkowym bilansie zamknięcia, to różnica ta podlegać będzie podatkowi dochodowemu za właściwy rok podatkowy, dla którego podstawą obliczenia podatku służy ostatni bilans zamknięcia bezpośrednio poprzedzający bilans otwarcia złotowy.

4. Pozostałości, wykazane w złotowych bilansach otwarcia instytucji bankowych, na rachunkach papierów wartościowych i akcji, stanowiących udział w innych przedsiębiorstwach przez instytucję bankową finansowanych, nie podlegają opodatkowaniu w myśl postanowień § 38 niniejszego rozporządzenia, o ile pozostałości te oszacowane zostały nie wyżej kursu giełdowego z dnia zestawienia bilansu w złotych oraz o ile ilościowy remanent poszczególnych rodzajów papierów wartościowych, sporządzony na dzień zamknięcia bilansu, nie przewyższa remanentu tych papierów z dnia 1 stycznia 1923 r., zwiększonego o emisje, jakie zostały dokonane po dniu 1 stycznia 1923 r.

3. O ile ilościowy remanent w bilansie zamknięcia wykaże przewyżkę w porównaniu z ilościowym remanentem z dnia 1 stycznia 1923 r., to różnica oszacowania tej przewyżki podlegać będzie podatkowi dochodowemu i przemysłowemu.

6. W wyjątkowych wypadkach Minister Skarbu może zwolnić od opodatkowania pozostałoci na rachunkach takich papierów wartościowych, które zostały nabyte po dniu 1 stycznia 1923 r.

§ 37. 1. O ile dla celów wymiaru podatku dochodowego za rok podatkowy 1924 sporządzono bilans zamkniecia w markach polskich (podatkowy bilans zamknięcia) pozostałości na rachunkach mieszanych mogą być przerachowane na złote do bilansu otwarcia, sporządzonego na mocy niniejszego rozporządzenia aż do wysokości zysku za ostatni rok operacyjny po kursie przecię-

nym z roku operacyjnego, reszta zaś pozostałości po kursie z daty bilansu markowego.

2. Od przerachowywanych w ten sposób pozostałości podatek dochodowy pobrany nie będzie.

3. O ile przerachowanie nastąpiło po kursach niższych niż wskazane w ustępie 1, to od pozostałości (różnica pomiędzy kwotą przyjętą do bilansu, a kwotą otrzymaną z przerachowania zgodnie z ust. 1) pobrany będzie podatek dochodowy za właściwy rok podatkowy.

§ 38. 1. Poza wypadkami przewidzianemi w §§ 36—37 nadwyżki bilansowe, pochodzące z przeszacowania dokonanego w myśl niniejszego rozporządzenia, nie podlegają opodatkowaniu.

2. Z tytułu określenia kapitałów zakładowych w złotych nie będą pobrane ani podatek emisyjny, ani giełdowy, z zastrzeżeniem przepisu § 40.

3. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do wydania rozporządzenia zwalniającego całkowicie lub częściowo wpisy do rejestru firm wynikające z zastosowania niniejszego rozporządzenia od opłat rejestrowych.

§ 39. Przekształcenie spółki akcyjnej lub akcyjno-komandytowej podlegającej likwidacji na mocy niniejszego rozporządzenia, na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością lub spółdzielnię jak również przejęcie dotychczasowego przedsiębiorstwa na nową spółkę — wolne są od opłat stemplowych i aljenacyjnych.

§ 40. W razie przekroczenia najwyższej granicy kapitał zakładowego, określonego ust. 2 § 5, od nadwyżki nawet dopuszczalnej zgodnie z ust. 3 i 4 § 5 pobrany będzie podatek emisyjny i giełdowy.

§ 41. W wypadkach, gdy rozporządzenie niniejsze nakazuje przeliczenie kwot pieniężnych wyrażonych w rublach, markach niemieckich, koronach austrjacko-węgierskich i markach polskich na złote, przeliczenie to winno być dokonane na podstawie kursów, wskazanych w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441).

Postanowienia końcowe.

§ 42. Upoważnia się Ministra Skarbu do wydawania rozporządzeń, ustalających szczegóły przejścia na księgowanie w walucie złotej, w wypadkach, gdy przedsiębiorstwo sporządzi bilans otwarcia w złotych na początku bieżącego roku operacyjnego lub w ciągu roku bieżącego operacyjnego, a księgowanie od początku roku operacyjnego prowadziło w markach polskich.

§ 43. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 44. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu oraz Przemysłu i Handlu, zaś wykonanie § 38 ustęp 2 Ministrowi Sprawiedliwości.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Józef Kiedroń.

Minister Sprawiedliwości:
(—) Wł. Wyganowski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 542).

437.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 26 czerwca 1924 r.

o uproszczeniu szacowania zniszczeń wojennych przy wymiarze podatku majątkowego.

Na mocy art. 1 ustęp 1—b) i art. 2 ustawy o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej z dnia 11 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1924 r. postanawiam, co następuje:

§ 1. Dla obniżenia szacunku majątków, zniszczonych wskutek wojny, w myśl części drugiej ustępu a) art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746) będą stosowane normy następujące:

1) z powodu zniszczenia budynków mieszkalnych i gospodarczych najwyżej do połowy ich wartości przedwojennej obniża się szacunek majątku o 5%; z powodu zaś zniszczenia tychże budynków ponad połowę ich wartości — o 10%;

2) z powodu zniszczenia względnie straty żywego i martwego inwentarza obniża się szacunek majątku w tej samej normie, jak pod 1);

3) z powodu zniszczenia urządzeń większego zakładu przemysłu rolnego lub leśnego, przeznaczonego wyłącznie lub przeważnie do przerabiania płodów własnego gospodarstwa w takim stopniu, że bez gruntowej odnowy, dosięgającej w kosztach conajmniej 1/3 wartości urządzenia, nie mógłby być uruchomiony, obniża się szacunek majątku o 10%;

4) z powodu trzyletniego lub dłuższego ugorowania przynajmniej 1/3 części obszaru rolnego obniża się szacunek majątku o 5%;

5) z powodu założenia na gruntach ziemnych rowów strzeleckich względnie rowów betonowych obniża się szacunek gruntów nie więcej niż o 10%, jeżeli według uznania komisji szacunkowej urządzenia te stanowią poważne utrudnienia

w gospodarstwie rolnem, lub jeśli ich usunięcie było połączone ze znacznym nakładem;

6) z powodu zniszczenia meljoracji rolnych (drenów) obniża się szacunek tych obszarów gruntowych, na których meljoracje zostały zniszczone o 15%;

7) z powodu innych zniszczeń wojennych, niż wymienione pod 1) do 6) — obniża się szacunek majątku o 10%,

Zniżka ta będzie stosowaną wyłącznie w powiatach wyliczonych w załączniku Nr. 6 do art. 38 ustawy z dnia 16 grudnia 1921 r. o poborze nadzwyczajnej daniny państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 1, poz. 1 z roku 1922) oraz w tych powiatach województwa nowogródzkiego i Okręgu Administracyjnego Wileńskiego, których nie wyliczono w załączniku Nr. 6 do art. 38 powołanej ustawy.

Procenty zniżek pod 4) i 5) podwyższa się dwukrotnie, jeżeli na gruntach danej jednostki gospodarczej walka pozycyjna okopowa trwała dłużej niż trzy miesiące.

Łączna suma procentów zniżek wskutek zniszczeń wojennych nie może dla tej samej jednostki gospodarczej przekraczać 50% jej wartości.

§ 2. Z powodu zniszczenia gospodarstwa rybnego:

a) wskutek uszkodzenia urządzeń technicznych jak: grobli, śluz, mnichów, rowów dopływowych, odpływowych i osuszających lub budynków — albo

b) wskutek przechodzenia linji bojowej lub przeprowadzenia rowów strzeleckich, względnie zasieków z drutu kolczastego i t. p. w bezpośredniem sąsiedztwie lub na terenie gospodarstwa rybnego — albo

c) wskutek całkowitego lub częściowego zniszczenia obsady stawów obniża się szacunek tegoż gospodartwa o 10% dla każdego rodzaju powyżej wymienionych szkód.

Z powodu niemożności eksploatowania gospodarstwa rybnego wskutek zniszczeń wojennych obniża się szacunek tegoż gospodarstwa o 5% za każdy rok nieeksploatowania.

Ogólny procent zniżek nie może przekraczać 50% szacunku gospodarstwa rybnego.

§ 3. Obniżenie szacunku majątku o procenty w poprzednich artykułach określnone, może być przyznane tylko w wypadkach, gdy suma zniżek wynosi conajmniej 20% szacunku danej jednostki gospodarczej.

Gospodarstwo rolne, leśne i rybne uważa się za odrębne jednostki gospodarcze.

§ 4. Obniżenie szacuku majątku będzie przyznane właścicielom posiadłości gruntowych poza obszarem miast przez właściwą komisję szacunkową na prośbę płatnika, którą wnieść należy w ciągu 4-ch tygodni od dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia.

§ 5. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 6. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 544).

438

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 28 czerwca 1924 r.

o poborze drugiej raty podatku majątkowego.

Na mocy art. 1 ustępu 1 b) i art. 2 ustawy o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej z dnia 11 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Druga rata podatku majątkowego w wysokości podwójnej pierwszej raty tegoż podatku, obliczonej na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35 poz. 366) winna być uiszczona w dwóch równych cześciach, a to w terminach od 10 września do 10 października i od 10 listopada do 10 grudnia 1924 r.

§ 2. Zaliczki uiszczone na poczet podatku majątkowego nie będą zarachowane na drugą ratę podatku (§ 1 nin. rozp.), lecz będą uwzględnione w terminach późniejszych; druga rata jednak łącznie z pierwszą ratą i z wpłaconemi poprzednio zaliczkami nie powinna przekraczać kwoty całego podatku, tymczasowo ustalonej przy wymiarze pierwszej raty podatku majątkowego.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI. 1924 r. Nr. 56 poz. 565).

439.

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 28 czerwca 1924 roku

o przekazaniu gminom czynności poboru podatku gruntowego.

Na mocy art. 1 p. 4 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4 poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam, co następuje:

§ 1. Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przysługuje prawo przekazywania gminom na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego, czynności poboru podatku gruntowego, dokonywanych obecnie przez organa państwowe, za wynagrodzeniem w wysokości 3% sum ściągniętego podatku gruntowego i odsetek za zwłokę—wpłaconych przez gminę do kas skarbowych.

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Z. Hübner.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI. 1924 r. Nr. 56 poz. 567).

440.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 czerwca 1924 r.

zmieniające częściowo § 52 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 27 czerwca 1923 r. w celu wykonania ustawy z dn. 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 522).

Na mocy art. 126 ustawy z dn. 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412) zarządza się, co następuje:

§ 1. Poczynając od 1 lipca 1924 r., podlegający opodatkowaniu obrót przedsiębiorstw handlowych ze sprzedaży wyrobów tytoniowych ustala się w myśl ustępu 6 art. 5 ustawy z dnia 14 maja 1923 r. w przedmiocie państwowego podatku przemysłowego (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 412), przyjmując jako zarobek brutto sumę prowizji wyznaczonej przez Ministra Skarbu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 553).

441.

OKÓLNIK MINISTRA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1924 r.

W myśl § 2 część 1 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 23.IV 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 400), uzupełniającego rozporządzenie waloryzacyjne Ministra Skarbu z dnia 15 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 165), sprostowane rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14.III 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 276), wyrażone w markach pozostałości bilansu zamknięcia rachunków, przedstawiających wartości czysto markowe, można przerachowywać na franki złote według wartości franka złotego w dniu zamknięcia bilansu, miarodajnego do ustalenia podstaw wymiaru.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że zeznania o dochodzie na rok podatkowy 1924, oparte na przerachowanym na franki złote bilansie markowym za właściwy rok operacyjny, mogą być uznane za prawidłowe, o ile zostaną zestawione w sposób następujący:

1) wyrażone w markach pozostałości bilansu zamknięcia tych rachunków, które przedstawiają wartości czysto markowe (kasa, dłużnicy i wierzyciele krajowi, rachunki markowe w bankach i t. p.) mogą być wprowadzone do frankowego bilansu zamknięcia według wartości franka złotego w dniu zamknięcia bilansu, bez przerachowywania miesięcznych obrotów tych rachunków i wyprowadzania na nich różnic kursowych.

Kurs franka złotego z dnia zamknięcia może być zastosowany jedynie w tym wypadku, gdy pozycje bilansu otwarcia przerachowane zostały według kursu franka złotego z dnia otwarcia roku operacyjnego;

2) wartości remanentów (pozostałości rachunków bilansowych, jak np. towary, surowce, brykaty, monety, dewizy, papiery wartościowe i t. p.), winny być ustalone we frankach złotych według cen rynkowych z dnia zamknięcia bilansu, względnie według własnego kosztu (ceny nabycia lub kosztu produkcji, obliczonych we frankach złotych);

3) obroty miesięczne wszelkich rachunków, przedstwiających wartości stalsze (nieruchomości, maszyny, urządzenia, kapitały własne i t. p.) winny być przerachowywane na franki złote we-

dług miarodajnych, ogłoszonych w Dzienniku Urzędowym, kursów miesięcznych.

Powyższy, uproszczony sposób przerachowania bilansów markowych, może być również stosowany przez przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłową buchalterję pojedyńczą.

Płatnicy, którzy zastosują powyższy sposób, winni do frankowych i markowych bilansów otwarcia i zamknięcia dołączyć pełne wyciągi, sporządzone w markach i we frankach złotych z rachunków, przedstawiających wartości stalsze.

Za Ministra Skarbu:
(—) *B. Markowski.*
Podsekretarz Stanu.

(Mon. P. z dn. 11.VII 1924 r. Nr. 157, poz. 489).

Opłaty stemplowe.

442.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

USTAWA

z dnia 25 czerwca 1924 r.

tycząca się przedłużenia mocy obowiązującej ustawy z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie podwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315).

Art. 1. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1922 r. w przedmiocie pdwyższenia i zrównania stawek przy niektórych opłatach stemplowych (należytościach) (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 315) ze zmianami, wprowadzonemi ustawą z dnia 24 marca 1923 r. w przedmiocie wyrównania opłat stemplowych oraz podatków: spadkowego od darowizn (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 296), oraz obowiązujące obecnie rozporządzenia, wydane na mocy art. 6 powołanej ustawy z 1922 r., będą obowiązywały również po dniu 30 czerwca 1924 r., wymienionym w art. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1109).

Art. 2. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie we wszystkich przypadkach, w których obowiązek uiszczenia opłaty stemplowej powstał w czasie od dnia 1 lipca 1924 r., ustawa obowiązuje do dnia 31 grudnia 1924 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 56, poz. 563).

443.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 9 lipca 1924 r.

zmieniające obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 21 czerwca 1924 r. w przedmiocie wycofania z obiegu znaczków stemplowych, których wartość nie est wyrażona w walucie złotowej.

Wymienione obwieszczenie (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 19, poz. 427 — Monitor Polski z dn. 27. VI. b. r. Nr. 145, poz. 435) zmienia się w tym kierunku, iż termin wymiany znaków wartościowych, wycofanych z obiegu, rozpoczyna się dopiero dnia 1 sierpnia b. r., kończy zaś dnia 30 września b. r., oraz, iż celem wymiany wspomnianych znaków zgłszać się należy do kasy skarbowej z podaniem, w którem wyszczególnić należy ilość, rodzaj oraz wartość załączonych w celu wymiany znaków wartościowych.

Podania nie zawierające tych danych, jak również przesłane pocztą, nie będą uwzględniane, kasy skarbowe bowiem będą dokonywały wymiany natychmiast do rąk zgłaszającego się.

Za Ministra Skarbu:
(—) B. Markowski
Podsekretarz Stanu.

444.

INSTRUKCJA

Ministerstwa Skarbu dla kas skarbowych, wydana w porozumieniu z Najwyższą Izbą Kontroli Państwa, w sprawie wymiany znaczków stemplowych i blankietów wekslowych w walucie markowej, oraz zniszczenia wycofanych z obiegu znaczków stemplowych, blankietów wekslowych i innych pokrewnych znaków wartościowych.

W myśl obwieszczeń Ministra Skarbu z dn. 24/VI 1924 r. (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 19, poz. 427) oraz z dnia 9 lipca 1924 roku (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 21, poz. 443), wolno osobom pod warunkami wymienionemi w tych obwieszczeniach wymieniać znaczki stemplowe, opiewające na marki wartości od 1 marki do 1 miljona marek, oraz blankiety wekslowe w walucie markowej, na równe co do wartości znaczki stemplowe względnie blankiety wekslowe w walucie złotowej.

Wobec tego zarządza się co nastęuje:

§ 1. Kasy skarbowe umieszczą niezwłocznie w miejscu widocznem oba powołane wyżej obwieszczenia.

§ 2. Natychmiast po otrzymaniu niniejszej instrukcji wyprowadzą kąsy skarbowe na rozchód w księdze przychodu i rozchodu znaczków stemplowych i blankietów wekslowych (wzór 35 do instrukcji dla kas skarbowych) cały posiadany zapas wspomnianych znaków wartościowych, wycofanych z obiegu, a następnie zniszczą go najdalej do dnia 1 siernia b. r.

Przy tej sposobności zniszczą również znajdujące się w przechowywaniu kas skarbowych niżej wymienione znaki wartościowe, po uprzednim zarachowaniu ich na rozchód — o ile prowadzone są w księdze przychodu i rozchodu znaków wartościowych:

W Małopolsce:

Austrjackie blankiety wekslowe,
„ promesy,
„ przekazy kupieckie,
„ stemple dla podatku,
„ od obrotu papierami wartościowymi,
„ cłowe stemple statystyczne,
„ banderole do kart do gry,
„ blankiety wekslowe, przestemplowane na walutę markową,
„ kolejowe listy przewozowe,
stemple czeskie.

W b. dzielnicy pruskiej:

Stemple państwowe i stemple przewozowe, wydawnictwa b. dzielnicy pruskiej.

W całem Państwie:

Wszelkie znaczki stemlowe, nieopiewające na walutę złotową.

Zniszczenie nastąpi przez spalenie w obecności komisji, składającej się z naczelnika urzędu skarbowego podatków i opłat skarbowych (inspektoratu skarbowego w okręgu izb skarbowych we Lwowie i Krakowie, urzędu akcyzowego w obrębie izby skarbowej w Poznaniu), lub delegata przez niego wyznaczonego, oraz dwóch urzędników kasy skarbowej delegowanych do tej czynności przez skarbnika.

O terminie zniszczenia zawiadomią kasy skarbowe właściwe okręgowe izby kontroli.

O dokonanem zniszczeniu należy sporządzić protokół, zawierający rodzaj, ilość i wartość zniszczonych znaków wartościowych i protokół ten przesłać do izby skarbowej.

§ 3. Kasy skarbowe wyznaczą jednego urzędnika do przyjmowania podań o wymianę, oraz do uskuteczniania wymiany w myśl zasad, podanych w cytowanych obwieszczeniach.

Podania o wymianę należy wciągać do ogólnego Dziennika Podawczego.

Znaki wartościowe, dołączone do podań, przelicza wspomniany urzędnik w obecności petenta.

Przy przeliczaniu winien baczyć na to czy znaki wartościowe nie są przedarte lub uszkodzone, czy nie brakuje znaczniejszych części znaku i t. d. W przypadkach tych odmówi prośbie o wymianę. Gdyby zaś zachodziło podejrzenie, że znaki są podrabiane, noszą ślady skasowania lub naklejania, należy nadto przesłać je wraz z odnośnym podaniem izbie skarbowej, która przed wydaniem decyzji ma zasięgnąć opinji Ministerstwa Skarbu.

Rezultat przeliczenia uwidacznia urzędnik na podaniu w formie adnotacji, w której wyszczególnia ilość sztuk znaków wartościowych, ich rodzaj oraz ogólną wartość i adnotację tę podpisuje, a następnie wydaje petentowi nowe znaki wartościowe za potwierdzeniem odbioru zamieszczone na podaniu o wymianę. W potwierdzeniu tem uwidocznione być muszą rodzaj, ilość i wartość otrzymanych znaków złotowych.

Rodzaje tych znaków oznacza kasa skarbowa (urzędnik wymieniający), uwzględniając przytem wedle możności życzenia interesantów.

Wydawać można znaczki stemplowe złotowe obu emisji.

§ 4. Codziennie po dokonaniu wymiany należy zarachować na rozchód w księgach przychodu i rozchodu znaczków stemplowych i blankietów wekslowych znaki wartościowe w walucie złotowej, wydane w drodze zamiany. Do udokumentowania odnośnej pozycji służy potwierdzenie odbioru, zamieszczone na podaniu o wymianę, o którym mowa w § 3-im tej instrukcji.

Codzienny wpływ znaków wartościowych w walucie markowej wpisywać należy do specjalnego zapisku, zaprowadzonego w tym celu, który ma zawierać ilość, rodzaj i wartość wspomnianych znaków.

Dnia 30 września zapisek ten należy podsumować, a sumy ostateczne wpisać na przychód w księdze przychodu i rozchodu znaczków stemplowych i blankietów wekslowych, a następnie po zniszczeniu omawianych znaków wartościowych — na rozchód i w ten sposób zamknąć obrót znakami w walucie markowej.

Zniszczenie winno nastąpić w czasie od 1 do 15 października b. r. według zasad, określonych w § 1 tej instrukcji.

Podatki konsumcyjne.

445.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

USTAWA

z dnia 6 czerwca 1924 r.

o opłacie od kart do gry na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża.

Art. 1. Od kart do gry, sporządzonych w kraju oraz przywiezionych z zagranicy, ustanawia się na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża specjalną opłatę w wysokości 50% opłaty (podatku), pobieranej od każdej talji kart przez Skarb Państwa.

Art. 2. Opłatę na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża uiszcza się równocześnie z opłatą na rzecz Skarbu Państwa i według przepisów, obowiązujących dla tej opłaty (podatku).

Przekroczenia przepisów niniejszej ustawy karane będą w myśl przepisów, obowiązujących w przedmiocie państwowej opłaty (podatku) od kart do gry.

Art. 3. Wpływ, uzyskany z opłat na rzecz Polskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża w okresie 2 miesięcy, przekazywany będzie wymienionemu Polskiemu Towarzystwu Czerwone-

go Krzyża przez Skarb Państwa w ciągu bezpośrednio następujących 2 miesięcy.

Art. 4. Wykonanie niniejszej ustawy poruсza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Ustawa niniejsza wchodzi w życie w cztery tygodnie po ogłoszeniu i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 56, poz. 561).

446.

ROZPORZĄDZENIE

Ministra Skabu i Ministra Przemysłu i Handlu

z dnia 2 czerwca 1924 r.

w sprawie obniżenia podatku od węgla na obszarze Rzeczypospolitej.

Na zasadzie art. 1 § 6 a) niemieckiej ustawy z dn. 8 kwietnia 1922 r. (Dz. U. Rz. niem., str. 335, dodatek 6) tudzież § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 kwietnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 331) zarządza się co następuje:

§ 1. Przewidziany w § 1 rozporządzenia Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 12 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 164) podatek od węgla zniża się w następujący sposób:

I. dla węgla kamiennego z kopalń Zagłębia Górnośląskiego na 5% wartości względnie ceny;

II. dla węgla kamiennego z kopalń Zagłębia Dąbrowskiego jako to: Ignacy, Jadwiga, Wiktor, Klimontów I (Władysław), Jerzy, Modrzejów, Juliusz, Kazimierz, Feliks, Koszelew, Paryż, Reden, Nadreden, Antoni, Czeladź, Grodziec II, hr. Renard, Jowisz, Saturn, tudzież dla węgla kamiennego z kopalń Zagłębia Krakowskiego jakoto Kościuszko i Piłsudski na 3% wartości względnie ceny węgla;

III. węgiel kamienny z kopalń niewymienionych pod I i II zwalnia się od podatku.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od 1 czerwca 1924 r.

Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.
Minister Przemysłu i Handlu:
(—) Józef Kiedroń.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 552).

Monopol tytoniowy.

447.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 czerwca 1924 r.

o zmianie cennika detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych Państwowych fabryk tytoniu.

Na podstawie art. 17 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o Monopolu Tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409) zarządza się co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 lipca 1924 r. ustanawia się następujący cennik detalicznej sprzedaży wyrobów tytoniowych, wyprodukowanych w państwowych fabrykach.

I. Cygara:

Havana	45 gr. za 1 sztukę
Belweder	40 „ „ „ „
Wawel	36 „ „ „ „
Brytanica	30 „ „ „ „
Trabuco	26 „ „ „ „
Kuba	22 „ „ „ „
Portorice	14 „ „ „ „
Mieszane zagraniczne	10 „ „ „ „

II. Papierosy:

Kairo	10 gr. za 1 sztukę
Sfinks	8,5 „ „ „ „
Dames	7,5 „ „ „ „
Kalif	7 „ „ „ „
Pani	6 „ „ „ „
Egipskie	5 „ „ „ „
Medjum	4 „ „ „ „
Klub	3,5 „ „ „ „
Sejmowe	3,5 „ „ „ „
Prezydent	3,5 „ „ „ „
Pogoń	3 „ „ „ „
Sport	3 „ „ „ „
Warszawskie	3 „ „ „ „
Beduin	3 „ „ „ „
Płaskie	3 „ „ „ „
Damskie	2,5 „ „ „ „
Gewont	2,5 „ „ „ „
Sefer Basza	2,5 „ „ „ „
Lech	2 „ „ „ „
Witold	2 „ „ „ „
Cov-boy	2 „ „ „ „
Wisła	1,5 „ „ „ „
Noblesse	1,5 „ „ „ „
Yankes	1,5 „ „ „ „
Wanda	1 „ „ „ „
Sokoły	1 „ „ „ „

III. Tytonie:

Kir	60 zł. — gr. za 1 klg.
Ksanti	50 „ — „ „ „ „
Najprzedniejszy sułtański	45 „ — „ „ „ „
„ macedoński	40 „ — „ „ „ „
„ turecki	32 „ — „ „ „ „
Przedni turecki	24 „ — „ „ „ „
Średni turecki	19 „ 20 „ „ „ „
Kresowy	13 „ 60 „ „ „ „
Machorka	6 „ 40 „ „ „ „
Krajowy	4 „ — „ „ „ „

IV. Tytonie do fajki:

Przedni fajkowy	8 zł. 80 gr. za 1 klg.
Zwyczajny fajkowy	6 „ 40 „ „ „ „
Presówka śląske	5 „ — „ „ „ „

V. Tabaka do zażywania:

Przednia	4 zł. — gr. za 1 klg.
Zwyczajna	2 „ 40 „ „ „ „

§ 2. Zapasy wyrobów tytoniowych, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządze-

nia znajdować się będą we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów (hurtowniach, sklepach detalicznych i t. p.), a których cena została niniejszem rozporządzeniem podwyższona, jak również przesyłki tychże wyrobów tytoniowych, które według dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorców, podlegają dodatkowej dopłacie na rzecz Polskiego Monopolu Tytoniowego w wysokości różnicy między dotychczasową ich ceną, a ceną ustanowioną niniejszem rozporządzeniem.

§ 3. Zapasy wyrobów tytoniowych, które w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia znajdować się będą we wszystkich miejscach sprzedaży tychże wyrobów, a których cena została niniejszem rozporządzeniem obniżona, jak również przesyłki tychże wyrobów tytoniowych, które według dokumentów przewozowych wysłane zostały przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia i w tym dniu lub po tym terminie zostaną podjęte przez odbiorców, podlegają bonifikacji ze strony Polskiego Monopolu Tytoniowego na rzecz sprzedawców w wysokości różnicy między dotychczasową, a nową ceną tych wyrobów.

§ 4. Podstawę dla ustalenia ilości i jakości zapasów wyrobów tytoniowych, podlegających w myśl § 2 niniejszego rozporządzenia dodatkowej dopłacie, względnie w myśl § 3 niniejszego rozporządzenia bonifikacji, stanowić będą przedłożone przez sprzedawców, stosownie do postanowień zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 18 czerwca 1924 r. L. 10870/II/24 zgłoszenia zapasów oraz urzędowe zbadanie zapasów przez organa skarbowe.

Dodatkową dopłatę monopolową, ustaloną na podstawie protokółu, sporządzonego przez organ kontroli skarbowej, względnie w braku tegoż na podstawie egzemplarza zgłoszenia, który sprzedawca w myśl zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 18 czerwca 1924 r. L. 10870/II/24 winien był przechować u siebie, obowiązany jest sprzedawca bezzwłocznie, a w każym razie nie później jak 8 lipca r. b. uiścić w Pocztowej Kasie Oszczędności na rachunek Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego i donieść o tem właściwej Dyrekcji Okręgu Skarbowego względnie właściwemu Urzędowi Akcyz i Monopoli, przedkładając kwit P. K. O. oraz znajdujący się dotychczas w jego ręku egzemplarz zgłoszenia. W razie gdyby ustalona i zapłacona przez sprzedawcę dopłata nie odpowiadała wysokości, którą ustalą władze skarbowe, winien jest sprzedawca bezzwłocznie po zawiadomieniu dopłacić różnicę.

Wysokość bonifikacji, przysługującej sprzedawcom po myśli § 3 niniejszego rozporządzenia, ustalą właściwe Dyrekcje Okręgu Skarbowego, względnie Urzędy Akcyz i Monopoli, a to na podstawie zgłoszeń, przedłożonych przez sprzedawców po myśli zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego z dnia 18 czerwca 1924 r. L. 10870/II/24 i urzędowego zbadania zapasów przez organa kontroli skarbowej, przy uwzględnieniu trzeciego egzemplarza zgłoszenia, który wypełniony po myśli punktu 8 powołanego zarządzenia Dyrekcji Polskiego Monopolu Tytoniowego, winni są sprzedawcy przesłać właściwej Dyrekcji Okręgu Skarbowego, względnie Urzędowi Akcyz i Monopoli, najpóźniej do dnia 8 lipca 1924 r.

O wysokości przyznanej sprzedawcom hurtowym bonifikacji zawiadomią odnośne władze skarbowe interesowanych oraz wymieniony w zgłoszeniu Państwowy Magazyn wyrobów tytoniowych, który przy najbliższym poborze wyrobów tytoniowych przez danego hurtownika zaliczy przyznaną bonifikację na jego dobro.

O wysokości przyznanej sprzedawcom detalicznym, względnie innym, narówni z nimi stojącym miejscom sprzedaży, bonifikacji zawiadomią odnośne władze skarbowe interesowanych, których rzeczą będzie podjąć przyznaną im bonifikację w Kasie odnośnej władzy skarbowej.

Uiszczenie dodatkowej dopłaty, względnie przyznanie bonifikacji, potwierdzą właściwe Dyrekcje Okręgu Skarbowego, względnie Urzędy Akcyz i Monopoli na jednym z egzemplarzy zgłoszenia i prześlą go przełożonej Izbie Skarbowej.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie dnia 1 lipca 1924 r.

Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 554).

448.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 27 czerwca 1924 r.

w przedmiocie ustalenia rabatu handlowego dla sprzedawców wyrobów tytoniowych.

Na mocy art. 13 i 62 ustawy z dnia 1 czerwca 1922 r. o monopolu tytoniowym (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 409), oraz w uzupełnieniu rozporządzenia z dnia 20 marca 1923 r., normującego prowizorycznie przepisy o sprzedaży wyrobów tytoniowych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 285), zarządza się co następuje:

§ 1. Ustanowiony w rozporządzeniu z dnia 17 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 80), rabat handlowy dla sprzedawców wyrobów tytoniowych ustala się od wszystkich wyrobów tytoniowych z wyjątkiem cygar i cygaretek prywatnych fabryk na:

a) 14,5% ceny detalicznej sprzedaży dla hurtowników, pobierających wyroby tytoniowe w magazynie sprzedaży względnie państwowej lub prywatnej fabryce wyrobów tytoniowych,

położonej w siedzibie ich hurtowni (t. j. w tej samej miejscowości).

b) 15% ceny detalicznej sprzedaży dla hurtowników, pobierających wyroby tytoniowe, w magazynach lub fabrykach wyrobów tytoniowych, położonych poza siedzibą ich hurtowni.

c) 10% ceny detalicznej sprzedaży dla detalistów.

§ 2. Od cygar i cygaretek wyrobu prywatnych fabryk wolno udzielać sprzedawcom wyższego rabatu, który jednak w żadnym wypadku nie może przekraczać 20% ceny detalicznej sprzedaży dla hurtowników i 15% ceny detalicznej sprzedaży dla detalistów.

§ 3. Postanowienia §§ 3 i 4 rozporządzenia z dnia 17 stycznia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 80) dotyczące wysokości rabatu handlowego dla domowych sprzedaży wyrobów tytoniowych oraz kontroli prywatnych fabryk wyrobów tytoniowych pozostają nadal w mocy.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1924 roku.

Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 555).

Przepisy celne.

449.

ROZPORZĄDZENIE

Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

z dnia 28 czerwca 1924 r.

w sprawie przedłużenia mocy obowiązującej rozporządzenia z dn. 23 maja 1924 r. o ulgach celnych.

Na podstawie uchwały Sejmu Ustawodawczego z dnia 1 sierpnia 1919 r. i uchwały Rady Ministrów z dnia 26 maja 1919 r. zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia z dnia 23 maja 1924 r. o ulgach celnych (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 482) przedłuża się aż do nowego zarządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1924 r.

Minister Skarbu:

(—) W. Grabski.

Minister Przemysłu i Handlu:

(—) Józef Kiedroń.

(Dz. U. R. P. z dn. 9.VII 1924 r. Nr. 58, poz. 589).

450.

OKÓLNIK L. DC/4744/II/24

z dnia 30 czerwca 1924 r.

w sprawie rewizji wewnętrznej towarów.

Do wszystkich Dyrekcji Ceł oraz urzędów celnych.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Skarbu, że urzędy celne mylnie interpretując § 20 punkt 2 rozporządzenia o postępowaniu celnem, pobieżnie rewidują towary i powodują tem znaczne starty dla Skarbu Państwa.

Według brzmienia powołanego artykułu wolno, „gdy przesyłka zawiera więcej sztuk z tym samym towarem, a sposób ich zapakowania, znaki i t. p. nie nasuwają pod tym względem żadnych wątpliwości... rewizję wewnętrzną ograniczyć do dziesiątej części przesyłki, lecz conajmniej do pięciu sztuk, na których wybór strona nie może wywierać żadnego wpływu".

Wynika z tego, że wolno ograniczyć rewizję do 10% tylko wówczas, gdy towar jest zupełnie jednolity, łatwy do zrewidowania i otaryfowania, a jakość i przeznaczenie towaru, uwzględniac fakturę, nadawcę i odbiorcę, rodzaj opakowania i t. p. znamiona, nie nasuwają żadnych wątpliwości.

Natomiast towary złożone, towary podlegające stosownie do swej jakości różnym stawkom, towary o wysokiej stawce celnej muszą być wszystkie bez żadnego wyjątku i ograniczenia zrewidowane. W szczególności dotyczy to tkanin wszelkiego rodzaju, haftów, koronek, konfekcji, przetworów chemicnych, lekarstw, filmów i t. p. Przy rewizji tych towarów nie jest dopuszczalne ograniczenie się do zrewidowania tylko części towarów. We wszystkich innych wypadkach należy uważać, aby w niezrewidowanej części nie znajdowały się towary odmienne od towarów zadeklarowanych i przez rewizję celną sprawdzonych.

W myśl niniejszego rozporządzenia należy bezzwłocznie pouczyć podwładne urzędy celne z uwagą, że w razie zrewidowania tylko części towaru, mają urzędnicy rewidujący wyraźnie w deklaracjach notować która część towaru została zrewidowana. W razie wykrycia jakiegokolwiek nadużycia, winni urzędnicy celni zostaną pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Lustratorowie wysyłani z ramienia Dyrekcji winni podczas pobytu w urzędach celnych zwracać uwagę na sposób rewidowania towarów. Wydziały rachunkowe Dyrekcji mają przy sposobności kontroli dokumentów celnych również badać, czy deklaracje celne są odpowiednio potwierdzone przez urzędników celnych a w razie ograniczenia rewizji wewnętrznej do pewnej części towaru, czy ograniczenie to jest uzasadnione.

Za Ministra Skarbu:

(—) Dzierzgowski

Dyrektor Departamentu Ceł.

451.

OKÓLNIK L. DC/5207/II/24.

z dnia 3 lipca 1924 r.

w sprawie stosowania art. 16 rozporządzenia z dn. 11 czerwca 1923 r. o taryfie celnej i §32 ustęp 5 rozporządzenia z dnia 13 grudnia 1920 r. o postępowaniu celnem.

Do wszystkich Dyrekcji Ceł oraz Urzędów Celnych.

Wobec wątpliwości, jakie mają niektóre urzędy celne w związku ze stosowaniem postanowień zawartych w art. 16 rozporządzenia z dn. 11/VI 1920 r. o taryfie celnej oraz w ustępie 5 paragrafu 32 rozporządzenia z dn. 13/XII 1920 r. o postępowaniu celnem, Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, jak następuje:

Postanowienie art. 16 rozp. o tar. celn. o dopuszczalności i warunkach rozpatrywania zażaleń na niewłaściwe stosowanie taryfy celnej lub na postępowanie urzędów celnych przy odprawie celnej ma zastosowanie zawsze wtedy, gdy przez stronę zakwestjonowane zostają: 1) taryfowa przynależność towaru, 2) podstawa wymiaru mająca wpływ na wysokość należności celnych, albo 3) postępowanie urzędu, mające wpływ na wysokość należności celnych lub dokonanie odprawy.

We wszystkich tych wypadkach, wyczerpujących wszelkie możliwe kontrowersje między urzędem celnym a stroną, reklamacje dopuszczalne są tylko w 30-dniowym terminie ustanowionym w powołanym wyżej artykule.

Postanowienia art. 32 ust. 5 rozporządzenia o postępowaniu celnem odnoszą się natomiast do wypadków niewłaściwego wymiaru należności celnych przy równoczesnem wykluczeniu możliwości jakiejkolwiek kontrowersji między urzędem celnym a stroną. Może to mieć miejsce jedynie w wypadkach oczywistej pomyłki w obliczeniu należności celnych, to jest wtedy, gdy obliczenie jest 1) wynikiem błędnego przeprowadzenia działań arytmetycznych, 2) następstwem przyjęcia za podstawę rachunku a) liczb nieodpowiadających ustalonym podstawom wymiaru, albo też b) stawek w ustalonej pozycji taryfowej nie przewidzianych lub w chwili oclenia towaru wogóle nie obowiązujących.

Za Ministra Skarbu:

(—) Dzierzgowski

Dyrektor Departamentu Ceł.

Pożyczki państwowe.

452.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 26 czerwca 1924 r.

w przedmiocie konwersji 8% państwowej pożyczki złotowej z r. 1922 na 8% pożyczkę konwersyjną.

Na podstawie art. 1 p. 10 i 12 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) zarządzam zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1924 r. co następuje:

§ 1. Wypuszczoną na podstawie ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 741) 8% państwową pożyczkę złotą z r. 1922 konwertuje się na 8% pożyczkę konwersyjną na warunkach, zawartych w niniejszem rozporządzeniu.

§ 2. Wartość obligacji 8% państwowej pożyczki złotej ustala się w sposób następujący:

a) część obligacji i kuponów, opiewająca na złote polskie będzie płatna w dolarach Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej lub frankach szwajcarskich według stosunku odpowiadającego równi walutowej każdej z tych walut do złotego lub też w złotych podług kursu przeciętnego na giełdzie warszawskiej wspomnianych walut z ostatnich dwóch tygodni przed terminem płatności — wymiana odcinków pożyczki złotowej opiewającej na złote polskie, na równe jej nominalnej wartości odcinki 8% pożyczki konwersyjnej wyrażone w złotych nastąpi do dnia 1 kwietnia 1925 r.;

b) część markową obligacji razem z bieżącym kuponem przerachowuje się na złote polskie po kursie 100.000 = 1 złoty i zarządza się przedterminową spłatę tej części w terminie, który ogłosi rozporządzenie Ministra Skarbu.

§ 3. Pożyczka będzie spłacona na 1 października 1927 r.

§ 4. Procenty od pożyczki są płatne w wysokości 8 od sta za każde półrocze zdołu w dniu 1 października i 1 kwietnia każdego roku.

§ 5. Obligacje 8% pożyczki konwersyjnej mogą być przedstawione do spłaty w ciągu lat 30, począwszy od dnia ich płatności.

Kupony mogą być przedstawione do spłaty w przeciągu lat pięciu od dnia ich płatności.

Obligacje i kupony nie przedstawione do spłaty w powyższych terminach, ulegają przedawnieniu.

§ 6. Obligacje 8% pożyczki konwersyjnej mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne i będą przyjmowane jako wadja przy licytacjach, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa, oraz kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych.

§ 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 55, poz. 543).

453.

OBWIESZCZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 czerwca 1924 r.

w przedmiocie ustalenia ceny emisyjnej serji I-ej Premjowej Pożyczki Dolarowej.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 stycznia 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I Premjowej Pożyczki Dolarowej (Dz. U. R. P. Nr. 12, poz. 103), oraz rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 28 lutego 1924 r. w przedmiocie wypuszczenia serji I Premjowej Pożyczki Dolarowej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 229), ustalam z dniem 3 lipca 1924 r. cenę emisyjną obligacji Serji I Premjowej Pożyczki Dolarowej na 95% wartości imiennej, czyli na 4 dolary 75 centów lub równowartość ich w monetach złotych i walutach zgodnie z rozporządzeniem Ministra Skarbu w przedmiocie wypuszczenia Serji I Premjowej Pożyczki Dolarowej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 229), z doliczeniem wartości dziennej bieżącego kuponu.

Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Mon. P. z dn. 3.VII 1924r. Nr 150, poz. 467).

Sprawy walutowe.

454.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 28 czerwca 1924 r.

zmieniające §§ 6, 7 i 8 rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 351).

Na mocy art. 1 p. 8 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. 1. Ustęp 3 § 6 rozporządzenia z dnia 14 kwietnia 1924 r. w przedmiocie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 351) otrzymuje brzmienie następujące:

„Bilety zdawkowe wyjąwszy jedno i dwuzłotowe będą zastąpione monetami zdawkowemi w terminie przewidzianym w § 8 niniejszego rozporządzenia".

2. Ustęp pierwszy § 7 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej otrzymuje brzmienie następujące:

„Bilety zdawkowe jedno i dwuzłotowe stanowią prawny środek płatniczy, mający moc umarzania zobowiązań do kwoty 100 złotych przy każdej wypłacie, bilety zdawkowe niższej wartości do kwoty 10 złotych przy każdej wypłacie".

3. § 8 powołanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej otrzymuje brzmienie następujące:

„Poczynając od dnia 1 listopada 1924 r. Skarb Państwa przystąpi do wymiany biletów zdawkowych wartości poniżej jednego złotego na monety zdawkowe względnie bilety Banku Polskiego. Obowiązek dokonania wymiany biletów zdawkowych wartości poniżej jednego złotego ustaje z dniem 31 stycznia 1925 roku.

Poczynając od dnia 1 stycznia 1925 r. Skarb Państwa wymieniać będzie bilety zdawkowe jedno i dwuzłotowe na monety srebrne. Wymiana na bilety Banku Polskiego wymaga zezwolenia Ministra Skarbu.

Szczegółowe warunki wymiany biletów zdawkowych ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzenia".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) *W. Grabski.*

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI. 1924 r. Nr. 56, poz. 564).

455.

ROZPORZĄDZENIE

Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 29 czerwca 1924 r.

o lichwie pieniężnej.

Na zasadzie art. 1 ust. 13 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) i zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Niewolno wymawiać sobie i pobierać w stosunkach kredytowych pieniężnych korzyści majątkowych w formie procentu lub jakiejkolwiek innej formie przewyższających 24% od sta rocznie w gotówce lub we wartości.

§ 2. Minister Skarbu władny jest w drodze rozporządzeń ustanawiać najwyższe granice, korzyści majątkowych, które wolno wymówić i pobierać przedsiębiorstwom, trudniącym się czynnościami bankowemi przy załatwianiu poszczególnych czynności, należących do zakresu obrotu pieniężnego.

§ 3. Umowy o korzyści majątkowe przekraczające granice określone w § 1, lub w rozporządzeniach wydanych na zasadzie § 2, są nie ważne co do nadwyżki przewyższającej te granice, o ile nie ważność w szerszem rozmiarze nie jest w obowiązujących ustawach przewidziana.

§ 4. Przedsiębiorstwa trudniące się czynnościami bankowemi obowiązane są przedstawiać władzom skarbowym II instancji, w obrębie których mają siedzibę wykazy najwyższych korzyści majątkowych procentów, prowizyj i t. p., pobieranych przez nie, za udzielone pożyczki oraz pobierane przy załatwianiu każdego rodzaju czynności.

§ 5. Minister Skarbu oznaczy terminy, w jakich wykazy wymienione w § 4 mają być przedstawiane oraz wyda szczegółowe przepisy, odnoszące się do ich sporządzenia.

§ 6. Winni wymawiania sobie lub pobierania korzyści majątkowych (odsetek prowizyj i t. p.) przekraczających najwyższe granice ustanowione w § 1 lub na zasadzie § 2 niniejszego rozporządzenia, a w braku ustanowienia tychże granic — korzyści majątkowych wyższych od przedstawionych w myśl §§ 4 i 5 niniejszego rozporządzenia będą karani — o ile dany czyn nie stanowi przestępstwa zagrożonego surowszą karą — aresztem do 4 tygodni i grzywną do 5 tysięcy złotych lub jedną z tych kar.

Właściwe do orzekania są sądy powiatowe (pokoju).

§ 7. Winni nieprzedstawienia we właściwym terminie wykazów wymienionych w § 4 będą karani grzywną do wysokości jednego tysiąca złotych, wymierzoną przez władzę skarbową II instancji.

W orzeczeniu należy przewidzieć na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad dwa tygodnie.

Od orzeczenia karnego można w ciągu dni siedmiu od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce władzy skarbowej II instancji odwołania do właściwego sądu okręgowego, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów dotyczących odwołań od wyroków sądów powiatowych (pokoju). Sąd okręgowy nie może jednak uchylić orzeczenia z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny, atoli aresztu zastępczego nie można wykonać przed prawomocnością orzeczenia.

§ 8. Ministrowi Skarbu przysługuje prawo kontroli korzyści majątkowych (odsetek, prowizji i t. p.) pobieranych przez przedsiębiorstwa wymienione w § 2.

Sposób wykonania powyższej kontroli oznaczy Minister Skarbu. Wykonanie jej może być powierzone organom administracji skarbowej lub korporacjom prawa publicznego (izbom handlowo-przemysłowym) lub też związkom instytucji kredytowych.

Winni wzbronienia wstępu do lokalu przedsiębiorstw wymienionych w § 2 osobom delegowanym prez władze skarbowe do przeprowadzenia kontroli zgodnej z rozporządzeniem Ministra Skarbu lub nieprzedstawienia tymże osobom posiadanych ksiąg, dokumentów i innych dowodów, zawierających wiadomości potrzebne dla przeprowadzenia kontroli będą karani — o ile dany czyn nie stanowi przestępstwa zagrożonego karą surowszą — według § 6 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Przepisy obowiązujących dotychczas ustaw karnych i cywilnych w przedmiocie lichwy pozostają nie naruszone.

10. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu, a co do §§ 6—8 nadto Ministrowi Sprawiedliwości.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą do dnia 1 lipca 1925 r.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Minister Srawiedliwości:
(—) Wł. Wyganowski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30. VI. 1924 r. Nr. 56 poz. 574).

456.

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 29 czerwca 1924 r.

o sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa, będących w Zarządzie Państwowych Zakładów Graficznych.

Na zasadzie art. 1 p. 6 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Upoważnia się Ministra Skarbu do sprzedaży mającej powstać spółce akcyjnej „Krajowe Zakłady Graficzne Sp. Akc. w Warszawie" nieruchomości Skarbu Państwa, położonych w Warszawie przy Al. Jerozolimskiej, a to pod Nr. pol. 87 uregulowanej w księdze hipotecznej Nr. 1582E 16 i pod Nr. pol. 91 uregulowanej w księdze hipotecznej Nr. 1582E 18 — nie niżej ceny kupna sprzedaży trzech i pół miljonów złotych.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 3. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) *S. Wojciechowski.*

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30. VI. 1924 r. Nr. 56 poz. 575).

457.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 20 czerwca 1924 r.

o zaciąganiu pożyczek w listach zastawnych, celem uzyskania środków na zapłacenie podatku majątkowego.

Na mocy art. 59 ust. 1 i 2 oraz art. 90 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o podatku majątkowym (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 746) zarządza się co następuje:

§ 1. Płatnicy podatku majątkowego, będący właścicielami posiadłości ziemskich, mogą na pokrycie przypadającego od nich podatku majątkowego zaciągnąć, bez względu na istniejące ustawowe lub umowne zakazy obciążania, w upoważnionych przez Ministra Skarbu krajowych instytucjach kredytu długoterminowego pożyczkę w listach zastawnych, opiewających na złote w złocie, lub na waluty zagraniczne, wymienione na złoto.

§ 2. Listy, o których mowa w § 1 niniejszego rozporządzenia mogą być wypuszczone wyłącznie pod kontrolą rządową, na warunkach i według wzoru, zatwierdzonego dla każdej instytucji osobno przez Ministra Skarbu.

O upoważnieniu instytucji kredytowych do wypuszczania wspomnianych listów zastawnych będą podawane ogłoszenia przez Ministra Skarbu w Monitorze Polskim.

§ 3. O zamiarze zaciągnięcia pożyczki w listach zastawnych winien płatnik zawiadomić właściwą władzę podatkową I instancji, zobowiązując się do przeznacznia uzyskanej pożyczki na zapłacenie podatku majątkowego.

Zarazem winien płatnik uzyskać od władzy podatkowej zaświadczenie, zawierające następujące dane:

1) kwotę podatku majątkowego, obliczoną według zeznania, przyjętego za podstawę wymiaru pierwszej raty podatku w myśl rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z d. 14 kwietnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 366),

2) kwotę podatku majątkowego, uiszczoną przez płatnika gotówką,

3) kwotę podatku majątkowego, pozostającą do zapłaty.

Na żądanie płatnika winna władza podatkowa wydać również zaświadczenie o wysokości najbliższych rat podatku majątkowego.

Zaświadczenie wyżej wspomniane winien płatnik przedstawić w instytucji kredytowej, w której zamierza zaciągnąć pożyczkę.

§ 4. Płatnik może zaciągnąć pożyczkę w listach zastawnych w następującej wysokości:

a) bądź w kwocie, równej podatkowi majątkowemu, pozostającemu do zapłaty (§ 3 część druga, punkt 3 nin. rozp.),

b) bądź w kwocie mniejszej, niezbędnej dla zapłacenia jednej lub kilku rat podatku majątkowego (§ 3, cz. trzecia nin. rozp.),

c) bądź też w kwocie wyższej, aniżeli pod a) i b), nieprzekraczającej jednak więcej, niż o 25% kwoty podatku majątkowego, obliczonej przez władzę podatkową (§ 3, cz. druga, punkt 1 nin. rozp.) lub nieprzewyższającej o 25% tych rat, które płatnik chce uiścić, — w tych wypadkach, gdy nieruchomość płatnika jest wolną od wszelkich hipotecznych obciążeń, względnie jego wierzyciele hipoteczni wyrażą na to swoją zgodę i gdy niema ustawowego lub umownego zakazu obciążenia.

§ 5. Instytucja kredytowa, upoważniona w myśl § 1 nin. rozp. do udzielania pożyczek w listach zastawnych, winna listy te zrealizować w zastępstwie płatnika, otrzymującego pożyczkę i wpłacić do kasy skarbowej:

1) w wypadkach, wspomnianych w ustępach a) i b) § 4 niniejszego rozporządzenia — całą sumę, uzyskaną z realizacji listów zastawnych,

2) w wypadku, wspomnianym w ustępie c) § 4 niniejszego rozporządzenia — kwotę podatku majątkowego, przypadającego od płatnika do zapłaty (§ 3, cz. druga, punkt 3 niniejszego rozporządzenia) lub rat podatku, na zapłacenie których pożyczka została zaciągnięta.

W wypadku pod 2) podanym ewentualną nadwyżkę otrzymuje płatnik.

§ 6. Płatnikom, którzy w terminie płatności pierwszej raty podatku majątkowego zapłacą całą należność podatkową, będzie przyznana zniżka w wysokości 10% przedterminowo uiszczonych kwot podatkowych. Potrącenie zniżki nastąpi przy ostatecznem obliczeniu podatku.

§ 7. Dla kontroli czynności upoważnionych instytucji kredytowych w zakresie emisji listów zastawnych, tudzież uiszczania podatku majątkowego w zastępstwie płatników wyznaczeni będą osobni komisarze Ministerstwa Skarbu.

§ 8. Płatnikowi, zaciągającemu pożyczkę w listach zastawnych na pokrycie podatku majątkowego, odroczy właściwa władza podatkowa I instancji termin płatności bieżącej raty podatku majątkowego na trzy miesiące, celem przeprowadzenia formalności, połączonych z zaciągnięciem pożyczki w listach zastawnych oraz ze zrealizowaniem tych listów.

W celu otrzymania odroczenia terminu płatności należy przedstawić władzy podatkowej zaświadczenie upoważnionej instytucji kredytowej, stwierdzające, że płatnik zwrócił się do niej o pożyczkę.

§ 9. O ile w terminie, wyznaczonym płatnikowi w myśl § 8 niniejszego rozporządzenia, należność podatkowa (§ 5 niniejszego rozporządzenia) nie zostanie wpłaconą, wówczas zalegające raty podatku zostaną ściągnięte przymusowo wraz z karami za zwłokę oraz podwyższonemi na zasadzie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 212) stawkami drugiej zaliczki na poczet podatku majątkowego, o ile chodzi o zaległości z tytułu tej zaliczki, za cały czas odroczenia, jakoteż z kosztami egzekucyjnemi, określonemi w ustawie z dnia 9 marca 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 189).

§ 10. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

(Dz. U .R. P. z dn. 1.VII. 1924 r. Nr. 57, poz. 581).

Przepisy o instytucjach bankowych.

458

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 27 czerwca 1924 r.
o Pocztowej Kasie Oszczędności.

Na zasadzie art. 1 p. 7 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) oraz zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. Pocztowa Kasa Oszczędności (w skróceniu P. K. O.) jest instytucją państwową, uposażoną w osobowość prawną, oraz ma prawo do odrębnego zastępstwa sądowego, posiada własny majątek i używa w pieczęci swej godła państwowego.

§ 2. Siedzibą P. K. O. jest m. st. Warszawa. W miarę potrzeby P. K. O. może zakładać i zwijać swoje oddziały za zgodą Ministra Skarbu.

§ 3. Zadaniem P. K. O. jest:

a) przyjmowanie wkładów oszczędnościowych na oprocentowanie,

b) przkazowy obrót czekowy (przekazy, przelewy i akredytywy), krajowe i zagraniczne,

c) wykonywanie zleceń członków obrotu P. K. O. (klijentów) w przedmiocie zakupu, sprzedaży i przechowywania papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu i dywidendowych, tych ostatnich — notowanych na polskich giełdach pieniężnych oraz walut i dewiz zagranicznych,

d) wykonywanie zleceń członków obrotu P. K. O. (klijentów) w zakresie inkasa weksli, frachtów i innych należności,

e) wynajmowanie skrytek (safes),

f) zakup i sprzedaż na rachunek własny papierów wartościowych państwowych, komunalnych, przez Państwo gwarantowanych, oraz papierów hipotecznych, zabezpieczonych w pierwszej połowie wartości nieruchomości wiejskich i miejskich,

g) współdziałanie przy emisji pożyczek państwowych i komunalnych,

h) udzielanie pożyczek krótkoterminowych w myśl § 4.

P. K. O. może nabywać nowe nieruchomości w następujących wypadkach:

a) o ile są potrzebne dla pomieszczenia biur, zakładów pomocniczych lub mieszkań pracowników P. K. O.,

b) o ile chodzi o pokrycie i zabezpieczenie należności wątpliwych lub niezapłaconych w terminie — w tym celu P. K. O. może także nabywać wierzytelności hipoteczne i inne prawa rzeczowe.

§ 4. Fundusze zbierane przez P. K. O. dzielą się na:

a) kapitały obrotu oszczędnościowego,

b) kapitały obrotu czekowego.

Kapitały obrotu oszczędnościowego po zabezpieczeniu odpowiedniej gotówki na pokrycie bieżącego zapotrzebowania P. K. O. lokuje w papierach wymienionych w p. f) § 3.

Kapitały zaś obrotu czekowego lokuje P. K. O. po zabezpieczeniu odpowiedniej płynności gotówki, częściowo w sposób przewidziany w poprzednim ustępie niniejszego artykułu, częściowo zaś w postaci pożyczek krótkoterminowych, płatnych w przeciągu sześciu miesięcy, z prawem prolongaty na dalsze trzy miesiące.

Pożyczki winne być udzielane na cele publiczne, na zasilenie funduszów obrotowych kas oszczędności i spółdzielni kredytowych oraz na cele gospodarcze, przyczem szczególnie uwzględnia się gwarancje w formie papierów wymienionych w p. f) § 3.

§ 5. Władze P. K. O. stanowią:

a) Prezes P. K. O.

b) Rada Zawiadowcza.

§ 6. Prezesa P. K. O. mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na zasadzie uchwały Rady Ministrów, powziętej na wniosek Ministra Skarbu, wobec którego prezes P. K. O. ponosi odpowiedzialność za działalność P. K. O. Prezesa zastępuje w razie potrzeby Wice-Prezes, który przejmuje wszystkie jego prawa i obowiązki. Wice-Prezesa mianuje Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek Ministra Skarbu, przedstawiony w myśl uchwały Rady Zawiadowczej przez Prezesa P. K. O.

§ 7. Rada Zawiadowcza składa się:

a) z Prezesa P. K. O. — jako Przewodniczącego,

b) z dwóch członków z wyboru Sejmu,

c) z czterech delegatów rządowych, mianowanych przez Ministra Skarbu, dwóch z nich mianuje on w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, z których jednego z ramienia Generalnej Dyrekcji Poczt i Telegrafów.

Członkowie Rady Zawiadowczej pobierają za udział w posiedzeniach wynagrodzenie z funduszów P. K. O. w wysokości ustalonej przez Radę Ministrów na wniosek Ministra Skarbu.

§ 8. Do Prezesa P. K. O. należy:

a) przewodnictwo w Radzie Zawiadowczej z prawem zgłaszania sprzeciwu oraz czuwanie nad wykonaniem jej uchwał; sprzeciw Prezesa P. K. O. wstrzymuje wykonanie uchwał Rady Zawiadowczej aż do rozstrzygnięcia sprawy przez Ministra Skarbu,

b) organizacja i ogólne kierownictwo sprawami P. K. O. reprezentowanie jej na zewnątrz i zastępstwo przed władzami administracyjnemi i sądowemi,

c) wydatkowanie w ramach zatwierdzonego przez Radę Zawiadowczą budżetu,

d) przyjmowanie, zwalnianie i awansowanie personelu,

e) składanie Radzie Zawiadowczej wniosków w przedmiotach zastrzeżonych jej kompetencji rozporządzeniem niniejszem,

f) układanie rocznych sprawozdań z działalności P. K. O. i składanie ich Ministrowi Skarbu.

§ 9. Do Rady Zawiadowczej należy:

a) kontrola całej gopodarki P. K. O., ewentualnie i przez powołanych do tego rzeczoznawców,

b) uchwalanie regulaminu dla Rady Zawiadowczej,

c) zatwierdzanie budżetu oraz sprawozdania rocznego i bilansu P. K. O.,

d) postanowienia o nabywaniu, zamianie lub sprzedaży majątku nieruchomego, o budowie nowych gmachów, oraz obciążaniu nieruchomości P. K. O., przyczem te uchwły wymagają zatwierdzenia Ministra Skarbu,

e) wnioski w sprawie otwierania i zwijania Oddziałów P. K. O. do zatwierdzenia Ministra Skarbu i określenie zakresu ich kompetencji,

f) postanowienia w sprawie mianowania Wice-Prezesa P. K. O. zgodnie z § 6 (ust. 2) oraz na wniosek prezesa P. K. O., Generalnego Sekretarza, Dyrektorów administracyjnego i technicznego oraz Dyrektorów Oddziałów,

g) oznaczanie wysokości wkładki uczestnictwa w obrotach czekowym i oszczednościowym, stopy procentowej w obrotach czekowym i oszczednościowym, oznaczanie najniższej i najwyższej kwoty wkładkowej, dopuszczalnej w obrocie oszczędnościowym i oznaczanie wysokości doraźnych wypłat uczestnikom P. K. O. przez zbiornice P. K. O. wreszcie stopy procentowej od udzielanych pożyczek oraz opłat wszelkich pobieranych przez P. K. O.,

h) decyzje w przedmiocie udziału P. K. O. w emisjach pożyczek państwowych i komunalnych,

i) uchwalanie kredytów zgodnie z § 3 p. h.) i § 4 oraz uchwalanie wniosków w sprawie zakupu i sprzedaży na rachunek własny papierów wartościowych (§ 3 p. f), wreszcie regulowanie sprawy ewentualnej oceny weksli, frachtów i innych należności przyjmowanych do inkasa (§ 3 p. d),

j) zatwierdzanie umów z instytucjami finansowemi zagranicznemi w przedmiocie obrotu przekazowego, inkasa i innych zleceń bankowych.

§ 10. Rada Zawiadowcza odbywa posiedzenia w miarę potrzeby, conajmniej raz na miesiąc. Posiedzenia zwołuje i na nich przewodniczy Prezes, a w razie jego nieobecności—Wiceprezes P. K. O. Na żądanie trzech członków Rady Prezes obowiązany jest zwołać posiedzenie.

Do ważności uchwał Rady Zawiadowczej konieczną jest obecność przynajmniej czterech członków, w tej liczbie przewodniczącego. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 11. Rządowym organem kontroli dla P. K. O. jest Komisja Rewizyjna w składzie pięciu członków i dwóch zastępców, mianowanych przez Ministra Skarbu.

Komisja Rewizyjna wybiera przewodniczącego ze swego grona.

Członkowie Komisji Rewizyjnej pobierają za swe czynności wynagrodzenie z funduszów P. K. O. w wysokości oznaczonej przez Ministra Skarbu na wniosek Rady Zawiadowczej P. K. O.

§ 12. Do Komisji Rewizyjnej należy:

a) badanie legalności zarządzeń władz P. K. O. i jej organów wykonawczych,

b) sprawdzanie rachunków księgowości, stanu gotówki, depozytów, walorów, inwentarza P. K. O. i t. p.

c) sprawdzanie bilansu rocznego.

Komisja Rewizyjna składa sprawozdanie ze swych czynności Mnistrowi Skarbu oraz Prezesowi P. K. O. dla przedłożenia Radzie Zawiadowczej. Komisja Rewizyjna odbywa swe posiedzenia conajmniej raz w miesiącu.

§ 13. Personel P. K. O. z wyjątkiem Prezesa i Wiceprezesa, którzy są urzednikami państwowymi stanowi odrębny etat pracowników, wynagradzanych z funduszów P. K. O. Pobory służbowe i uposażenia emerytalne Prezesa i Wiceprezesa obciążają P. K. O.

Stosunek służbowy pracowników P. K. O. ustali rozporządzenie Rady Ministrów z uwzględnieniem zasady, że pracownicy stali P. K. O. winni mieć zapewnione prawa emerytalne nie w mniejszej mierze, jak funkcjonarjusze państwowi oraz bez uszczerbku nabytych dotychczasową służbą praw — przez stworzenie kasy emerytalnej, o ile możności wspólnej z innemi przedsiębiorstwami państwowemi.

Z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia winien uledz rozwiązaniu stosunek służbowy urzedników oraz niższych funkcjonarjuszów P. K. O. z zastosowaniem odpowiednich przepisów o państwowej służbie cywilnej i ustawy o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

§ 14. Zbiornicami P. K. O. są wszystkie urzędy i agencje pocztowe Rzeczypospolitej Polskiej na warunkach, przewidzianych w ustawie o poczcie, telegrafie i telefonie, a nadto inne urzędy, nie wykonujące czynności pocztowych, które

zostaną oznaczone na wniosek **Rady Zawiadowczej** P. K. O., na podstawie porozumienia Ministra Skarbu z właściwym Ministrem, któremu dany urząd podlega. Rozporządzenia i przepisy organizacyjne w przedmiocie czynności tych urzędów, jako Zbiornic P. K. O. wydaje właściwy Minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Prezesa P. K. O. Sporne w tym przedmiocie kwestje rozstrzyga Rada Ministrów.

§ 15. Każda osoba (fizyczna lub prawna) może składać oszczędności w P. K. O. na oprocentowanie.

Małoletni może mieć otwarte konto oszczędnościowe i podejmować wypłaty o ile przeciw temu nie podniesie zastrzeżenia jego ustawowy zastępca.

Książeczkę wkładkową wystawia się na nazwisko składającego lub osoby przezeń wskazanej. Książeczka ta winna zawierać podpis składającego, jeżeli zaś składający nie umie pisać, to zamiast niego może ją podpisywać osoba godna zaufania, znana Zbiornicy P. K. O.

O ile książeczka wystawiona jest na nazwisko innej osoby, a nie tej, która wkłada pieniądze, uważa się za składającego, a nie osobe. na której nazwisko opiewa książeczka, za uprawnionego do podejmowania wkładek.

Jedna osoba może posiadać tylko jedną książeczkę wkładkową. Gdyby się okazało, że ma więcej niż jedną, to P. K. O. może od wkładek złożonych na później wystawiane książeczki nie wypłacić odsetek, przyczem odpadnie przywilej, określony w poprzednim ustępie.

Na nazwisko zmyślone, przydomki, na kilka nazwisk razem nie wolno wystawiać książeczek.

O ile suma, złożona na książeczkę P. K. O. przekracza maksymalną kwotę określoną przez Radę Zawiadowczą, to nadwyżka nie podlega oprocentowaniu.

Zmiana własności książeczki o ile nie następuje ona w drodze dziedziczenia lub darowizny, na wypadek śmierci, może być uskuteczniona po odpowiednm wylegitymowaniu się obydwu stron przed Zbiornicą P. K. O. Sumy złożone na książeczki oszczędnościowe P. K. O. wolne są od zajęcia (sekwestru) do wysokości dwóch tysięcy pięciuset zł.

W razie zaginięcia książeczki wkładkowej P. K. O. umarza ją przez obwieszczenie w dzienniku urzędowym. Obwieszczenie o tym winno być nadto wywieszone w gmachu P. K. O. i w tej zbiornicy, którą wystawiła zaginioną książeczkę. Po upływie jednego miesiąca od dnia wydania powyższego obwieszczenia, o ileby nie odnalazła się książeczka właściciel może żądać wydania nowej książeczki.

§ 16. Książeczki P. K. O. mogą być przyjmowane jako kaucje i wadja licytacyjne i służyć do lokowania funduszów osób małoletnich i pozostających pod kuratelą.

§ 17. W sprawach przedawnienia sum, złożonych na książeczkach P. K. O., stosuja sie ogólne normy prawne, przyczem normy co do kapitału stosują się także i do procentów. Sumy przedawnione przepadają na rzecz Skarbu Państwa.

§ 18. Każda osoba (fizyczna lub prwna), posiadająca zdolności do działań prawnych może posiadać w P. K. O. konto czekowe za oprocentowaniem.

Warukni obrotu czekowego ustala Rada Zawiadowcza na wniosek Prezesa P. K. O. O zmianie tych warunków P. K. O. obowiązaną jest ogłaszać na dni szternaście z góry.

§ 19. Minister Skarbu określi, które władze i instytucje państwowe i samorządowe mają być uczestnikami obrotu czekowego.

§ 20. Podatkowania P. K. O. z odbioru pieniędzy wystawione przez nią bezpośrednio lub przez kasy i zbiornice P. K. O. z jej upoważnienia, jakoteż pokwitowania, dostarczone przez P. K. O. uczestnikom jej obrotu czekowego z wypłat dokonanych na ich rachunek, mają moc bezspornego dokumentu prawnego.

§ 21. Wszelkie dokumenty w obrotach P. K. O. wystawione przez uczestników P. K. O. w zakresie ich stosunku do niej, oraz wszelkie dokumenty, rachunki i wykazy, sporządzane przez P. K. O. są wolne od opłat stemplowych. Procenty od wkładów szczędnościowych P .K. O. wolne są od podatku od kapitałów i rent oraz od podatku dochodowego.

P. K. O. jest wolną od osobistych podatków państwowych i komunalnych i od podatku przemysłowego.

§ 22. W wypadkach, w których żądane jest złożenie kaucji, poświadczenie P. K. O., że kwota kaucyjna na cały czas kaucyjnego zobowiązania znajduje się u niej w nietykalnym depozycie, muszą być przyjmowane narówni z kaucją. złożona w gotówce lub papierach.

Wykreślenie dłużnych wpisów hipotecznych, zapisanych na rzecz P. K. O., względnie na rzecz P. K. O. oraz banków gwarantujących zwrot P. K. O. kredytów, może być dokonywane na mocy dokumentów wystawianych w tym celu przez P. K. O., a wyrażających zgdę P. K. O. na wykreślenie wpisów wskutek jednostronnego żądania osób zainteresowanych.

Egzekucje należności z tytułu kredytu przyznanego przez P. K. O. odbywają się trybem przewidzianym dla egzekucji bezspornych należności skarbowych.

§ 23. Z corocznie wykazanego czystego zysku P. K. O. tworzy się fundusz zapasowy tak długo, dopóki tenże nie osiągnie 10% ogólnej sumy wszystkich kont czekowych i oszczędnościowych.

Fundusz ten służy wyłącznie na pokrywanie ewentualnych strat P. K. O. i winien być lokowany w papierach pańtwowych, a odsetki stąd powstałe będą do funduszu dopisywane tak długo, dopóki tenże nie osiągnie wyżej oznaczonej wysokości. Z tą chwilą cały zysk P. K. O. wraz z odsetkami z funduszu zapasowego przelewany będzie corocznie do Skarbu Państwa.

§ 24. Szczegółowy zakres działania P. K. O. określa specjalny statut, stanowiący integralną część niniejszego rozporządzenia, ogłoszony jako jego załącznik.

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia, a równocześnie

traci moc obowiązującą ustawa z dnia 19 maja 1920 roku (Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 297).

§ 26. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

Prezydent Rzeczypospolitej
(—) Wojciechowski.
Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W. Grabski.

Załącznik do rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 czerwca 1924 r., o Pocztowej Kasie Oszczędności poz. 545.

STATUT POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

Rozdział I.

Rodzaje interesów P. K. O.

Interesy załatwiane przez P. K. O. dzielą się na:

a) obrót oszczędnościowy,
b) obrót czekowy (krajowy i zagraniczny),
c) obrót papierami wartościowymi, inkaso weksli, frachtów i innych należności, kupno i sprzedaż dewiz i walut zagranicznych,
d) udzielanie pożyczek,
e) wynajem kasetek (safesów).

A. Obrót szczędnośçiowy.

Właściciel oszczędności otrzymuje książeczkę oszczędnościową zaopatrzoną w numer jednaki z numerem konta oszczędnościowego, które mu otwiera P. K O.

P. K. O. przyjmuje także wkłady oszczędnościowe, warunkowe, ze specjalnem przeznaczeniem.

Tryb przyjmownia tego rodzaju wkładów ustala Rada Zawiadowcza.

Rozporządzanie oszczędnościami ze specjalnym przeznaczeniem (warunkowem) zostaje określone dyspozycją wydaną przy wpłacaniu wkładów, składający jednak nie może zastrzec sobie prawa rozporządzenia wkładem na imię osoby trzeciej.

Wyjątek stanowią wkłady warunkowe na pogrzeb, które mogą być za życia właściciela wycofane przezeń częściowo lub całkowicie, natomiast po jego śmierci mogą być one użyte tylko na pogrzeb składającego.

Wkłady na pogrzeb po śmierci właściciela książeczki zostają wydane natychmiast osobie, która przedstawi urzędowy akt zejścia oraz zaświadczenie władzy administracyjnej, że dana osoba rzeczywiście zajmie się lub już się zajęła pogrzebem właściciela tego wkładu.

Wkłady oszczędnościowe są oprocentowane.

Odsetki narosłe od kapitałów złożonych na książeczkach oszczędnościowych dopisywane będą do nich w końcu roku operacyjnego i od tej chwili oprocentowane łącznie z kapitałem.

Wszelkie wpłaty i wypłaty na książeczkę oszczędnościową mogą być uskuteczniane w każdej Zbiornicy P. K. O.

Właściciel książeczki może w każdym czasie osobiście lub przez osobę upełnomocnioną wycofać częściowo lub całkowicie swoje oszczędności z P. K. O. Kwotę nie przewyższającą maksimum doraźnych wpłat określonego przez Radę Zawiadowczą, o ile kwota ta nie stanowi całkowitego stanu oszczędności, można podjąć doraźnie (natychmiast) w dowolnej Zbiornicy P. K. O., większe zaś kwoty lub całkowite wycofanie oszczędności nawet wtedy, gdy one nie wynoszą owego maksimum,, należy wypowiedzieć przez Centralę P. K. O.

Prawo własności do książeczki oszczędności można sprzedać lub odstąpić, lecz pod warunkiem, że akt ten odbyć się musi w P. K. O. lub Zbiornicy P. K. O. w obecności urzędnika i osób zainteresowanych. O dokonanej tranzakcji Zbiornica P.K.O. obowiązaną jest zawiadomić natychmiast P. K. O.

W razie zaginięcia książeczki oszczędnościowej P.K.O.umarza ją przez obwieszczenie. Obwieszczenie to winno być nadto umiesczone w P.K.O. oraz w tej Zbiornicy, która daną książeczkę wydała.

Gdyby po upływie jednego miesiąca od dnia wydania obwieszczenia o zaginięciu książeczki oszczędnościowej książeczka się nie odnalazła, właściciel może dowolnie rozporządzać stanem książeczki oszczędności lub żądać wydania nowej.

B. Obrót czekowy.

Jedna osoba może posiadać oprócz konta zwyczajnego kilka lub więcej kont specjalnych.

P. K. O. ma prawo bez podania motywów nie przyjąć zgłoszenia do obrotu czekowego lub zamknąć konto już istniejące.

Właściciel konta czekowego może w każdej chwili za pomocą dowolnej liczby czeków podejmować, przekazywać lub przelewać na innego konta P. K. O. kwoty do wysokości posiadanego na koncie czekowym salda, z wyjątkiem wkładki zawiązkowej i kwoty na potrącenie prowizji potrzebnej.

Wkładką zawiązkową rozporządzać może właściciel konta dopiero po wystąpieniu z obrotu czekowego.

Fundusze, złożone na poszczególne konta, nie podlegają co do wysokości żadnemu ograniczeniu i są oprocentowane.

Wysokość oprocentowania określa Rada Zawiadowcza. Oprocentowaniu podlegają kwoty, które leżały na koncie przez pełnych dni 15, a mianowicie od 1-go do 16-go lub od 16-go do końca każdego miesiąca. Odsetki od kapitałów zapisywane będą do nich z końcem roku operacyjnego i od tej chwili podlegają oprocentowaniu łącznie z kapitałem.

Uskuteczniać wpłaty na konto czekowe może nietylko właściciel danego konta czekowego, lecz również każda inna osoba.

Za załatwianie czynności, związane z obrotem czekowym P. K. O. pobiera od uczestników prowizję i opłatę manipulacyjną, których wysokość określa Rada Zawiadowcza.

Radzie Zawiadowczej przysługuje prawo zwalniania poszczególnych uczestników obrotu czekowego od opłaty manipulacyjnej i prowizji.

Uczestnicy obrotu czekowego mogą korzystać z listów kredytowych (akredytyw), uprawniających ich do podejmownia gotówki bezpośrednio w każdej Zbiornicy P. K. O.

Obrót czekowy zagraniczny dokonywany będzie na podstawie specjalnych każdorazowo zatwierdzanych przez Ministra Skarbu umów zawieranych przez P. K. O. z instytucjami finansowewemi zagranicznemi.

C. Obrót papierami wartościowemi.

Uczestnikami tego obrotu mogą być tylko właściciele kont czekowych, albo posiadacze książeczek oszczędnościowych P. K. O.

Każda z wymienionych osób może żądać od P. K. O., aby zakupiła lub przechowywała dla niej albo też sprzedawała na jej rachunek wszelkiego rodzaju papiery wartościowe.

Za wykonanie tego rodzaju zleceń P.K.O. pobiera prowizję, której wysokość ustala Rada Zawiadowcza.

Depozyt, po którego odbiór nie zgłasza się właściciel w ciągu lat 30-tu, ani też nie podejmował przez cały ten okres czasu równowartości za płatne kupony uważa się za przedawniony i przepada na rzecz P. K. O.

P.K.O. uskutecznia zakup i sprzedaż papierów państwowych, komunalnych i z bezpieczeństwem pupilarnem, jak również i dywidendowym.

Zakup i sprzedaż papierów na rachunek własny odbywa się za upoważnieniem Rady Zawiadowczej.

P.K.O. uskutecznia na zlecenie swych klijentów inkaso weksli, frachtów i innych należności, za co pobiera prowizję w wysokości ustalonej przez Radę Zawiadowczą.

P.K.O. załatwia zakup i sprzedaż walut i dewiz zagranicznych na zlecenie klijentów.

D. Udzielanie Pożyczek.

P. K. O. wydaje pożyczki i otwiera kredyty do wysokości każdorazowo określonej przez Radę Zawiadowczą pod zastaw:

a) papierów procentowych i akcji,
b) walut i dewiz obcych,
c) weksli z terminem płatności do 6-ciu miesięcy,
d) za kaucją hipoteczną.

Stopę procentową od udzielanych pożyczek ustala Rada Zawiadowcza. Pożyczek powyższych udziela P. K. O. na termin najwyżej 6-ciu miesięcy. Zastaw papierów wartościowych, walut i dewiz obcych odbywa się za pomocą prostego wręczenia tych zastawów P. K. O. przy równoczesnej deklaracji, podpisanej przez ich właścicieli z tem, że, w razie nie zapłacenia pożyczki w terminie, P.K.O. ma prawo srzedaży tych zastawów bez odwoływnaia się do Sądu i bez stawiania dłużnika w zwłoce.

Ze swej strony P. K. O. wydaje dłużnikowi kwit zastawowy w kwicie tym powinno być ściśle oznaczone, jakie walory są zastawione i na jakich warunkach została przyznana pożyczka. W razie nie zapłacenia przez dłużnika pożyczki, zabezpieczonej zastawem P.K.O. wysyła pod jego adresem zawiadomienie o siedmiodniowym terminie zwłoki, w ciągu którego zamiast procentu może być pobierana kara. Po upływie tego terminu nie wykupiony zastaw ulega sprzedaży.

Złożone dla zabezpieczenia P.K.O. walory nie mogą podlegać aresztowi ani sekwestrowi za żadne prywatne ani skarbowe należności dopóki nie będzie zapłacona cała wydana na nie pożyczka wraz z przypadającemi procentami.

E. Wynajem Kasetek.

P. K. O. wynajmuje znajdujące się w jej Skarbcu zarówno w Centrali, jak w Odziałach kasetki (safesy).

Warunki wynajmu kasetek określa Rada Zawiadowcza.

Rozdział II.

Przepisy wspólne dla obrotu oszczędnościowego, czekowego i papierami wartościowemi.

Jeżeli przez lat 30 nie dokonano na koncie czekowym lub oszczędnościowym ani jednego dopisu lub odpisu, prócz corocznego dopisywania procentów wkładka jako przedawniona, wraz z narosłemi procentami przypada na P.K.O.

P. K. O. zapewnia swoim uczestnikom bezwzględną tajemnicę co do posiadanych kont i depozytów oraz ich wysokości.

W razie śmierci lub upadłości właściciela konta czekowego oszczędnościowego lub depozytowego, P.K.O. postąpi zgodnie z przepisami obowiązującego prawa spadkowego wględnie upadłościowego.

Wszelkie dokumenty dotyczące obrotu w P.K.O. przechowuje się w archiwum w ciągu lat trzech.

Rozdział III.

Zakres działania Oddziałów.

Dyrektor Oddziału sprawuje nad całym jego personelem taką samą władzę, jaką ma Prezes nad personelem P.K.O. w Warszawie i przedstawia Prezesowi wnioski w przedmiocie przyjmowania, zwalniania i awansowania urzędników Oddziału. Wdrażanie dochodzeń dyscyplinarnych przeciwko urzędnikom Oddziału wymaga zatwierdzenia Prezesa.

Oddziały prowadzą rachunkowość swoją samoistnie, lecz mają obowiązek regularnego przesyłania przed dniem 10 każdego miesiąca swych bilansów miesięcznych do Centrali P.K.O. w Warszawie.

Zakres działania Oddziałów P.K.O. obejmuje wszystkie czynności w Centrali P.K.O. z wyjątkiem udzielania kredytów długoterminowych z zakupu papierów wartościowych na rachunek własny.

Czynności swe załatwiają Oddziały samodzielnie.

Dla wpłat i wypłat dokonanych na rachunek Oddziałów sporządzają wszystkie Zbiornice osobne wykazy dzienne i miesięczne wkładek i zwrotów i odsyłają je wprost do odnośnych Oddziałów.

Wolne zapasy kasowe Oddziały składają w Banku Polskim na rachunek żyrowy Centrali P. K. O.

W sprawach dokonywanych czynności prowadzą Oddziały bezpośrednią korespondencję z władzami, Urzędami jak i klijentami. Budżety Oddziałów wymagają zatwierdzenia Centrali i stanowią integralną część ogólnego budżetu Centrali.

Dochody Oddziałów zaliczane są do ogólnych dochodów P. K. O. wydatki w granicach zatwierdzonego budżetu Oddziałów mogą być czynione przez nie samodzielnie.

Personel Oddziałów uposażony w te same prawa co personel Centrali, stanowi składową część personelu P.K.O. i po podporządkowaniu bezpośredniem zwierzchnikowi Oddziału podlega dyscyplinarnie Centrali.

Kontrolę nad Oddziałami sprawują Dyrektorowie — Techniczny i Administracyjny tudzież specjalni delegaci upoważnieni przez Prezesa. Dyrektor Oddziału reprezentuje Oddział swój nazewnątrz i jest odowiedzialny wobec Prezesa P.K.O. za bieg i stan interesów Oddziału. Dyrektor kieruje powierzonemi mu sprawami Oddziału i spełnia wszelkie polecenia Centrali.

Rozdział IV.

Sprawozdania i bilanse

Bilanse miesięczne P. K. O. podpisane przez Prezesa lub Vice-Prezesa i przez Naczelnika Izby Obrachunkwej, winny być ogłaszane w Monitorze Polskim.

Bilanse miesięczne Oddziałów, po zatwierdzeniu ich przez Prezesa, ogłaszane będą w siedzibach Oddziałów w sposób przez niego określony.

Rocznie bilanse, po sprawdzeniu przez Komisję Rewizyjną, oraz sprawozdanie z działalności P. K. O. zatwierdzone przez Radę Zawiadowczą, Prezes P. K. O. przedkłada Ministrowi Skarbu.

Rozdział V.

Zbiornice P. K. O.

Zbiornice P. K. O. mają prawo i obowiązek przyjmowania wszelkich wpłat na rachunek P. K. O., wypłaty zaś muszą uskuteczniać jedynie na podstawie przekazów, nadsyłanych z Centrali P. K. O. w Warszawie, lub z jej Oddziałów oraz na podstawie listów kredytowych.

Wyjątek od tego stanowią doraźne wypłaty uskuteczniane na podstawie książeczek oszczędnościowych.

Na dokonane wpłaty i wypłaty czekowe i oszczędnościowe zbiornice sporządzają wykazy dzienne, które nadsyłają do Centrali względnie do Oddziałów P. K. O. zależnie od tego, na czyj lub z czyjego rachunku wpłata lub wypłata zostały uskutecznione.

Rachunki miesięczne z tytułu dokonanych wpłat i wypłat na rzecz P. K. O. odsyłają zbiornice do swych władz przełożonych. Ostateczny zas rachunek z Centralą P. K. O. przeprowadzają zarówno Ministerstwa, którym dane zbiornice, jako równo Generalna Dyrekcja Poczt i Telegrafów, urzędy podlegają. Za wszystkie czynności wykonywane przez zbiornice P. K. O. odpowiada bądź Generalna Dyrekcja Poczt i Telegrafów, bądź też Ministerstwo, któremu dana zbiornica jako urząd podlega.

Rozdział VI.

P. K. O. posiada w Banku Polskim rachunek żyrowy, na który zbiornice P. K. O. mają obowiązek przelewania codzień nadmiarów kasowych i z którego pobierać mogą zasiłki kasowe na wypłatę przekazów czekowych i listów kredytowych P. K. O.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924, Nr. 55, poz. 545).

359.

ROZPORZĄDZENIE
Prezydenta Rzeczypospolitej
z dnia 28 czerwca 1924 r.

w sprawie zmiany statutu Zakładu Kredytowego Miejskich Właścicieli Domów w Poznaniu.

Na podstawie punktu 7 art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 11 stycznia 1924 r. o naprawie Skarbu Państwa i reformie walutowej (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 28) zgodnie z uchwałą Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 1924 r. zarządzam co następuje:

§ 1. W § 25 statutu Zakładu Kredytowego Miejskich Właścicieli Domów (Kreditanstalt für städtische Hausbesitzer der Provinzen Posen und Westpreussen) w Poznaniu, w brzmieniu uchwalonem, przez walne zebranie w dniu 21 marca 1910 r., zastępuje się słowo „członkowie zarządu Zakładu Niemieckiego Listów Zastawnych mają charakter członków zarządu" przez słowa „dwaj członkowie zarządu Komunalnego Banku Kredytowego w Poznaniu tworzą zarząd Zakładu Kredytowego Miejskich Właścicieli Domów w Poznaniu".

§ 2. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Skarbu.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) S. Wojciechowski.

Prezes Rady Ministrów
i Minister Skarbu:
(—) W Grabski.

(Dz. U. R. P. z dn. 30.VI 1924 r. Nr. 56, poz. 573).

Przepisy rachunkowe i kasowe.

460.

OKÓLNIK MINISTRA SKARBU.

Do Izb Skarbowych Wydział IV (wszystkie) i do Sląskiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział Skarbowy w Katowicach.

Ministerstwo Skarbu komunikuje, że akcje Banku Polskiego mogą być przyjmowane jako wadja, kaucje akcyzowe i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa oraz kaucje, składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych w wysokości 75% wartości nominalnej.

Nadmienia się, że zarządzenie to wydaje się na czas do 31 grudnia 1924 r.

Sprawa ewentualnego przedłużenia mocy tego zarządzenia będzie w swoim czasie podana do wiadomości.

O powyższem oznajmia się stosownie do okólnika M. S. L. DOP. 2443/I.

Za Ministra Skarbu:

(—) *Dr. Głowacki.*

Dyrektor Departamentu

(Mon. P. z dn. 4.VII 1924 r., Nr. 151, poz. 471).

Wiadomości nieurzędowe.

Podatek majątkowy.

Ustawa wraz z rozporządzeniami. Zebrali i opracowali Wiktor Breit, starszy radca Skarbu, i Dr. Bruno Blumenfeld, adwokat we Lwowie, z przedmową Dr. Ignacego Weinfelda, Dyrektora Lwowskiej Izby Skarbowej. — Książnica — Atlas. Lwów — Warszawa. 1924.

„Podatek majątkowy", opracowany przez Wiktora Breita i D-ra Brunona Blumenfelda we Lwowie, należy do wydawnictw, które można polecić jako b. pożyteczny podręcznik nie tylko dla płatników, ale także dla urzędników skarbowych. Układ książki, w której tekst ustawy uzupełniono wyjaśnieniami, zawartemi w odnośnych rozporządzeniach wykonawczych oraz okólnikach Ministerstwa Skarbu, wydanemi do końca maja b. r., ułatwia czytelnikowi orjentacje w licznym materjale, powstałym przy wykonywaniu ustawy. Podręcznik nie jest jednak wolny od wadliwej interpretacji w niektórych, zresztą nielicznych, wypadkach: np. wysokość %% za zwłokę, które od zaległości z tytułu podatku majątkowego pobiera się w wysokości 1% miesięcznie, a nie 2%, jak podaje komentarz do art. 50 i 61 ustawy, oparty błędnie na ustawie z dnia 6. 12.1923 r. o zastosowaniu stałej jednostki do obliczania danin (Dz. Ust. R. P. Nr. 127 poz. 1044), która do podatku majątkowego, obliczanego we frankach złotych, nie ma zastosowania. Nadto wadliwą jest również interpretacja art. 6 ustawy jakoby majątek małżonki należało w każdym razie doliczać do majątku głowy rodziny bez względu na to, czy małżonkowie pozostają we wspólności małżeńskiej, czy też nie; w tym ostatnim bowiem wypadku nie może ulegać wątpliwości, że majątek separowanej małżonki stanowi osobny objekt podatkowy.

Tłoczono czcionkami Drukarni Państwowej, Miodowa Nr. 22. Nr. 25143. 12-VII. 1924 r.

BILANS Banku Centralnego Tow. Akc. w Poznaniu.

z dnia 31-go grudnia 1923 roku.

STAN CZYNNY.

Gotowizna w Kasie	2,577,260,300.—	
Pozostałość w Polskiej Krajow. Kasie Pożyczk.	1,003,291,000.—	
Pozostałość w Pocztowej Kasie Oszczędności	17,329,091.—	3,597,880,391.—
Pieniądze zagraniczne		1,133,150,000.—
Papiery wartościowe własne:		
a) papiery państwowe	57,000,000.—	
b) akcje i udziały w przedsiębiorstw.	1,221,205,000.—	1,278,205,000.—
Weksle zdyskontowane		1,766,000,000.—
Rach. otwartego kredytu	5,863,288,000.—	
Rachunki lorowe osób i firm handlowo-przemysłowych i innych	43,587,000.—	5,906,875,000.—
Korespondenci:		
Banki — loro krajowe		167,750,000.—
Banki — nostro krajowe		484,000,000.—
Nieruchomości		1.—
Ruchomości		1.—
Rachunki przechodnie		146,473,000.—
Mk.		14,480,333,393.—

STAN BIERNY.

Kapitał zakładowy	50,000,000.—	
Fundusz rezerwowy	5,000,000.—	
Rezerwa specjalna	10,000,000.—	65,000,000.—
Wkłady:		
a) terminowe	524,649,000.—	
b) czekowe	761,981,000.—	
c) salda kredytowe rachunków otwartego kredytu	1,939,959,000.—	
d) salda kredytowe rachunków lorowych osób i instytucji handlowo-przemysłowych i innych	965,391,000.—	4,191,980,000.—
Redyskonto weksli		566,000,000.—
Korespondenci:		
Banki — loro krajowe		2,006,073,000.—
Banki — nostro krajowe		3,727,621,280.—
Rachunki przechodnie		1,473,946,000.—
Rachunki różne		200,944,994.—
Zysk		2,248,768,119.—
Mk.		14,480,333,393.—

Rachunek Zysków i Strat z dnia 31 grudnia 1923 r.

WINIEN.	Marek.
Wydatki handlowe	5,534,080,106.86
Czysty zysk	2,248,768,119.—
	7,782,848,225.86

MA.	Marek.
Zysk na papierach wartościowych	3,346,489,087.—
Zysk na walutach zagranicznych	1,935,842,389.—
Procenty i prowizje	2,497,516,779.86
	7,782,848,225.86

BANK CENTRALNY Tow. Akc.

Zarząd: Miśkiewicz, Mikołajewski.

Obecny Skład Rady Nadzorczej: Stefan Mikołajewski z Poznania, prezes, Jerzy Łukomski z Poznania, wiceprezes, Antoni Marcinkowski, Poznań, Adolf Rasim, Gdańsk, Stanisław Szyfter, Gutowo-Wielkie. 534

Fabryki Wyrobów Kuśnierskich i Białoskórniczych w Tyśmienicy S. A.

we Lwowie, Chorążczyzna 6.

BILANS w dniu 31 grudnia 1923 r.

Gotówka	2,457,006,622.—
Papiery wartościowe	15,688.50
Banki (cto wekslowe)	1,500,000,000.—
Nieruchomości	43,510,000.—
Ruchomości i maszyny	1,511,516,712.—
Auto	7,200,000,000.—
Pojazdy i konie	221,350,000.—
Towary	4,308,201,493.—
Przechodni	2,325,400,000.—
	19,567,000 515.50

Kapitał akcyjny	100,000,000.—
Fundusz rezerwowy	38,220.—
Akcepty	1,500,000,000.—
Wierzyciele	5,898,665,552.50
Banki	2,118,821,000.—
Przechodni	2,681,083,060.—
Zysk	7,268.392,743.—
	19,567,000,515.50

STRATY i ZYSKI.

Koszty założenia	50,431,095.—
Płace	2,367,144,500.—
Koszty administracyjne	6,514,590,840 91
Amortyzacja ruchomości i nieruchomości	93,493,511.10
Koszty utrzymania fabryki	647,959,911.—
" produkcji	9,423,398,329.95
" utrzymania auta	592,533,750.—
Podatki	325,253,990.—
Zyski	7,268,392,743.—
	27,283,198,670.96

Zysk na towarach	27,283,198,670.96
	27,283,198,670.96

561

BILANS Powszechnego Banku Depozytowego Sp. Akc.

na dzień 31-go grudnia 1923 roku.

STAN CZYNMY.		Marek.
Kasa	58,140,404,189.—	
P. K. K. P.	10.842,327,000.—	
P. K. O.	820.028 —	68,983,551,217.—
Pieniądze Zagraniczne	85,205,748,914.—	
Dewizy	14,213,216,356.—	99,418,955,270.—
Papiery % własne		
a) papiery %% Państw.	74,563,496,640.—	
b) „ %% kom. i hip.	2,317,004,394.—	
c) akcje	131,361,708,553.—	208,242,209,587.—
Weksle zdyskontowane		6,026,150,725.—
Pożyczki terminowe		1,045,579,380 —
Otwarty kredyt i gwar.		115,425,088,536.—
Korespondenci „Loro"		
a) krajowi	40,514,814,453.—	
b) zagraniczni	9.035,906,542.—	49,550,720,995.—
Korespondenci „Nostro"		
a) krajowi	85,068,280,264.50	
b) zagraniczni	515,803,643,966.—	600,871,924,230.50
Nieruchomości		1,000.—
Ruchomości		1,000.—
Weksle i inne dok. do ink.		8,429,580.000 —
Rachunki z Oddziałami		340,266,652,424.50
Sumy Przechodnie		13,632 043,937 —
Różne rachunki		779,929,373.—
		1,512,672,397,675.—

STAN BIERNY.		Marek.
Kapitał zakładowy	1,200,000,000.—	
„ zapasowy	1,400,000,000.—	
„ specjalny	10,581,304.73	
„ rezerwowy	10,581,304.73	2,621,162.609.46
Wkłady:		
a) Rachunki czekowe	37,822,147,105.—	
b) Saldo kred. ot. kred.	23.266,921.045.—	
c) Wierzyciele inkas.	399,417,100 —	61,488,485,250.—
Korespondenci „Loro"		
a) krajowi	169,458,023,401.—	
b) zagraniczni	119,501,295,044.—	288,959,318,505.—
Korespondenci „Nostro"		
a) krajowi	9,534,795,820 —	
b) zagraniczni	338,332,308,536 —	347,867,104,356.—
Wpłaty na zagranicę		229,782,000,438.—
Wierzyciele z tytułu gwar.		74,492,000,000.—
Różni za inkaso		8,429,580,000.—
Rachunki z Oddziałami		370,907,732,370.—
Snmy Przechodnie		34,014,899,710.73
Różne rachunki		26,613,385,859.—
Przekazy do opłaty		79,064,900.—
Dywidenda niepodniesiona		21,591,000.—
Zysk czysty za 1923 r.		67,396,072,676.81
		1,512,672,397,675.—

Rachunek strat i zyskó za 1923 rok.

	Marek i fen.
Koszty Handlowe	104.606.439,864.74
Amortyzacja ruchomości i nieruchomości	18,904,163,073.—
Podatki	10.086,271,801.94
Spisano wątpliwe należności	395,917,575.44
Zysk do podziału	67,396,072.676.81
	201,388.864,991 93

	Marek i fen.
Pozostałość z roku 1922	9,069,113.12
Pobrano procentów, prowizji i różnic kursowych na pap. procentowych, dewizach i t. p.	379,795,878.81
	201,388,864,991.93

Szef Księgowości: **Władysław Stanisławski.**

Naczelny Dyrektor: **Edward Chmielewski.**

550

Towarzystwo Wyrobów Włókienniczych „I. M. PILICER" Sp. Akc. w Łodzi

BILANS za 1923 rok.

STAN CZYNNY.	Marek
Maszyny	48.000,000.—
Koń i wozy	1,000,000.—
Urządzenie	1,000,000.—
Kasa	1,199,557,583.—
Weksle	2,057,600,000.—
Dłużnicy	2,672,912,839.—
Remanent	334,681,152,000.—
	340,661,222,422 —

STAN BIERNY.	Marek
Kapitał zakładowy	100,000,000.—
Wierzyciele	279,113,718,560.—
Akcepty	52,364,060,750.—
Zysk	9,083,443,112.—
	340,661,222,422.—

Rachunek strat i zysków.

Wydatki	116,773,887,996.—
Zysk	9,083,443,112 —
	125,857,331,108.—

Zysk brutto	125,857,331,108.—
	125,857,331,108.—

Podział zysku.

Kapitał amortyzacyjny	2,270,860,000.—
Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej	500,000,000.—
Gratyfikacja dla personelu	5.000,000,000.—
Rezerwa na podatki	312,583,112.—
Dywidenda	1,000,000,000.—
	9,083,443,112.—

591

Dywidendę za 1923 rok, po Mk. 50,000 od akcji, kasa wypłaca w godzinach biurowych.